

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

**ZAKON
O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA
s obrazloženjem**

RADNA VERZIJA 17. 12. 2013.

Zagreb, prosinac 2013.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. i članku 52. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

II a) Ocjena stanja

Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama („Narodne novine“ broj: 158/2003, 100/2004, 141/2006, 38/2009 i 123/2011) stupio je na snagu 15. listopada 2003. godine te su tijekom desetogodišnje primjene uočene određene nejasnoće glede dijela pitanja vezanih za njegov sadržaj i primjenu.

Tijekom svoje primjene, članak 87. Zakona brisan je odredbom članka 82. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji („Narodne novine“ broj: 100/2004), izmjenama i dopunama Zakona iz 2006. godine dio otvorenih pitanja preciznije je definiran, izmjenama iz 2009. godine Zakon je usklađen s Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj: 109/2007), te su Odlukom i Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-4445/2008 i U-I-2231/2009 od dana 4. listopada 2011. godine ukinuti članak 118. stavak 2. i dio stavka 3.

Tijekom primjene važećeg Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama utvrđeno je da je potrebno veliki broj pitanja drugačije regulirati, kako bi se modernizirao pristup upravljanju pomorskim dobrom i morskim lukama.

Nadalje, dana 28. prosinca 2012. godine stupio je na snagu novi Zakon o koncesijama („Narodne novine“ broj: 143/2012), kojim su unesene brojne novine vezane za postupak davanja koncesija, ugovore o koncesiji, prestanak koncesije, pravnu zaštitu u postupcima davanja koncesije i politiku koncesija u cijelosti. Budući da je upravo koncesija temeljni pravni institut temeljem kojega se koristi pomorsko dobro, javila se potreba značajnijih izmjena važećeg Zakona, stoga se odlučilo izraditi novi Zakon kako ne bi došlo to nejasnoća u primjeni i pravne nesigurnosti.

Nadalje, budući da važeći Zakon, sadrži i odredbe kojima se uređuju prekršaji na pomorskom dobru, Zakon je potrebno uskladiti s Prekršajnim zakonom („Narodne novine“ broj: 107/2007 i 39/2013).

II b) Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

- predviđa se osnivanje Agencije za integralno upravljanje pomorskim dobrom
- propisuje se nadležnost Agencije za utvrđivanje granica pomorskog dobra, a radi ubrzanja postupka
- izmijenjen postupak za davanje koncesija na pomorskom dobru radi usklađenja sa Zakonom o koncesijama, ali i radi provođenja decentralizacije upravljanja pomorskim dobrom;
- uvođenje instituta koncesije na zahtjev;
- uvodi se mogućnost davanja vremenski ograničenog prava vlasništva nad zgradom na pomorskom dobru u koncesiji
- uvodi se dužnost davatelja koncesije na provođenje pripremnih radnji za davanje koncesije sukladno postupcima i radnjama određene Zakonom o koncesijama;
- ukidaju se koncesijska odobrenja, a uvode dozvole, koje se pod određenim uvjetima daju temeljem javnog natječaja;
- definiraju se morske plaže, sidrišta i privezišta;
- uvodi se pravo i dužnost sudjelovanja Ministarstva u postupku izrade i donošenja svih dokumenata prostornog uređenja koji obuhvaćaju područje pomorskog dobra.
- u jedinicama područne (regionalne) samouprave osniva se jedna županijska lučka uprava, koja može imati ispostave
- uvode lučki redari koji nadziru provedbu lučkog reda u lukama otvorenim za javni promet

Pomorsko dobro kao iznimno vrijedan resurs zaslužuje i obvezuje nas da ga donošenjem ovoga Zakona s jedne strane očuvamo za budućnost, a da ga s druge strane sustavnim mjerama i pojednostavljenjem postupka davanje koncesija stavimo u gospodarsku upotrebu, a sve uz uvažavanje održivog razvoja.

II c) Posljedice koje će proizaći donošenjem Zakona

Donošenjem novoga Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama stvaraju se uvjeti za brži i uspješniji gospodarski razvitak Republike Hrvatske kao pomorske zemlje, stvaraju se uvjeti za ulaganja na pomorskom dobru, a posebno u lučku suprastrukturu, sukladno strateškim odrednicama što osigurava održivi razvoj, uz poštivanje i

promicanje primjene najviših standarda ekološke zaštite pomorskog dobra.

Odgovarajuća sustavna i precizna pravna regulativa koja prati suvremena općeprihvaćena europska i svjetska dostignuća nužan je preduvjet toga razvitka.

III. POTREBNA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama biti će potrebno osigurati sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske radi pripremanja budućih natječaja za koncesije sukladno novo utvrđenom postupku koji zahtjeva sredstva u cilju izrade natječajne dokumentacije, kao i izradu Studiju opravdanosti davanja koncesije na pomorskom dobru odnosno analizu davanja koncesije. Također će biti potrebno osigurati i sredstva za provođenje izvlaštenja na kopnenom pojasu utvrđenog pomorskog dobra.

IV. TEKST NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA

Tekst nacrtu prijedloga Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama dan je u obliku nacrtu prijedloga Zakona, s obrazloženjem.

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju pojam i pravni režim pomorskog dobra, zaštita pomorskog dobra, utvrđivanje njegovih granica, evidencija i upis pomorskog dobra u katastru i zemljišnoj knjizi, imovinskopravna pitanja, upravljanje, upotreba i korištenje pomorskog dobra, koncesije na pomorskom dobru, morske plaže, sidrišta i privezišta, pojam i razvrstaj morskih luka, lučko područje, lučke djelatnosti, luke otvorene za javni promet i osnivanje lučkih uprava, luke posebne namjene te nadzor nad provedbom ovog Zakona.

Članak 2.

Pomorsko dobro je opće dobro od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, ima njezinu osobitu zaštitu, a upotrebljava se pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

Svatko ima pravo, pod jednakim uvjetima, služiti se pomorskim dobrom sukladno njegovoj prirodi i namjeni, osim kad je ovim Zakonom drukčije propisano.

Članak 3.

Pomorskim dobrom neposredno upravlja, vodi brigu o zaštiti i za to odgovara Republika Hrvatska.

Republika Hrvatska može, u skladu s odredbama ovoga Zakona, dio upravljanja pomorskim dobrom te razmjerno s tim brigu o zaštiti i odgovornost prenijeti na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 4.

Pojedini izrazi u smislu ovog Zakona imaju sljedeće značenje:

1. **morska luka** (u daljnjem tekstu: luka) je dio pomorskog dobra koje je u funkciji pristajanja, sidrenja i zaštite plovnih objekata te obavljanja lučkih djelatnosti;
2. **luka otvorena za javni promet** je luka koju može upotrebljavati i koristiti svaka pravna i fizička osoba u skladu s ovim Zakonom i općima aktima nadležne lučke uprave;
3. **luka posebne namjene** je luka u funkciji posebne upotrebe, odnosno gospodarskog korištenja pojedinih subjekata;
4. **lučko područje** je prostor pomorskog dobra jedne luke otvorene za javni promet ili luke posebne namjene;
5. **cjelovito lučko područje** je prostor pomorskog dobra jedne ili više luka otvorenih za javni promet te izdvojenih izvanlučkih sidrišta, privezišta i drugih objekata kojim jedinstveno upravlja nadležna lučka uprava;
6. **lučka podgradnja (infrastruktura)** jesu operativne obale i druge lučke kopnene površine, lukobrani i drugi objekti infrastrukture (npr. lučke cestovne i željezničke prometnice, vodovodna, kanalizacijska, energetska, telefonska mreža, objekti za sigurnost plovidbe u luci i sl.) izgrađeni na lučkom području;
7. **lučka nadgradnja (suprastruktura)** jesu građevine izgrađene na lučkom području (*upravne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari i sl.*);

8. **prekrcajna oprema** jesu pojedinačni uređaji, strojevi, procesne instalacije, lučke dizalice i drugi proizvodi od kojih se sastoji postrojenje ili su samostalno ugrađeni u građevinu i služe tehnološkom procesu u luci;
9. **infrastrukturne građevine** jesu ceste, pruge, mostovi, šetnice, vodovodna, kanalizacijska, energetska, telefonska mreža i sl. izgrađeni na pomorskom dobru;
10. **morska plaža** je prirodni ili izgrađeni i uređeni kopneni i pripadajući morski prostor pomorskog dobra koji služi za namjene utvrđene ovim Zakonom;
11. **sidrište** je dio morskog akvatorija koji služi za sigurno sidrenje plovnih objekata, čija lokacija je objavljena u službenim pomorskim publikacijama;
12. **privezište** je svaki izgrađeni i uređeni dio morske obale i pripadajući dio morskog akvatorija koji služi za siguran privez plovnih objekata, a ne ispunjava posebne uvjete za morske luke određene posebnim propisima;
13. **koncesija** je ugovorom uređen pravni odnos definiran zakonom koji uređuje koncesije, na temelju kojeg se dio pomorskog dobra na određeno vremensko razdoblje djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe i daje koncesionaru za gospodarsko korištenje;
14. **koncesionar** je obrtnik, trgovac pojedinac, pravna osoba ili zajednica tih osoba koji su registrirani za obavljanje gospodarske djelatnosti za koju se daje koncesija i s kojom je davatelj koncesije sklopio ugovor o koncesiji;
15. **odobrenje** je akt na temelju kojeg se stječe pravo upotrebe i/ili gradnje na pomorskom dobru bez prava na gospodarsko korištenje;
16. **dozvola** je akt na temelju kojeg se stječe pravo obavljanja djelatnosti koja ne isključuje niti ograničava opću upotrebu pomorskog dobra;
17. **Ministarstvo** je ministarstvo nadležno za poslove pomorstva;
18. **Agencija** za integralno upravljanje pomorskim dobrom je pravna osoba s javnim ovlastima nadležna za poslove pomorskog dobra koji su propisani ovim Zakonom (u daljnjem tekstu: Agencija);
19. **ministar** je čelnik ministarstva nadležnog za poslove pomorstva.

DIO DRUGI – POMORSKO DOBRO

GLAVA I . – PROSTOR POMORSKOG DOBRA

Članak 5.

Pomorsko dobro uključuje unutarne morske vode i teritorijalno more, njihovo dno i podmorje te u moru i morskom podzemlju živa i neživa prirodna bogatstva.

Granica pomorskog dobra na moru je vanjska granica teritorijalnog mora Republike Hrvatske.

Članak 6.

Kopneni prostor pomorskog dobra je dio morske obale koji je po svojoj prirodi namijenjen općoj upotrebi ili je proglašen takvim, kao i sve što je s tim dijelom kopna trajno spojeno na površini ili ispod nje.

Kopneni prostor pomorskog dobra utvrđuje se ovim Zakonom ili se određuje u postupku sukladno ovom Zakonu.

Članak 7.

Pomorsko dobro po ovom Zakonu je dio morske obale koji obuhvaća pojas kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni služi neposrednom, odnosno uobičajenom korištenju i upotrebi mora, a koji je širok najmanje šest metara od crte koja je vodoravno udaljena od crte srednjih viših visokih voda.

Crta srednjih viših visokih voda utvrđuje Hrvatski hidrografski institut.

Pomorsko dobro na kopnu po ovom Zakonu su i nekretnine koje su po položaju i kulturi plaže, sprudovi, rtovi, hridi, grebeni, žala, luke, lukobrani, rive, privezišta, gatovi, kao i sinonimi tih pojmova, morske solane, nasipi, ušća rijeka koje se izljevaju u more i kanali spojeni s morem.

Članak 8.

Na prijedlog župana, gradonačelnika velikog grada ili po službenoj dužnosti Agencija može iznimno odrediti da se pomorskim dobrom smatra uži dio kopna od onog propisanog člankom 7. stavak 1. ovog Zakona ako to zahtijevaju izgrađenost povijesnih, kulturnih i vjerskih građevina te postojeće stanje na obali (potporni i zaštitni zidovi), kao i u slučaju javnog interesa koji odlukom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Nasipi

Članak 9.

Nasipavanjem mora smatra se ljudska radnja kojom se sukladno dokumentima prostornog uređenja i posebnim propisima proširuje kopno u more.

Dio kopna nastao nasipavanjem mora u cijelosti je pomorsko dobro, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 10.

Ako je nasipavanje izvršeno do aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske 21. lipnja, 2011. godine, dio kopna nastao nasipavanjem smatra se u cijelosti priraštajem izvorne morske obale.

Pomorsko dobro u slučaju iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se sukladno ovom Zakonu prema novo uspostavljenom stanju morske obale.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovog članka, nasipi izgrađeni prije 21. lipnja 2011. za koje je izdano konačno rješenje o uklanjanju do dana stupanja na snagu ovog Zakona ne smatraju se priraštajem morske obale kao i nezakoniti nasipi izvršeni nakon 21. lipnja 2011. godine.

Uklanjanje nasipa iz stavka 3. ovog članka provodi se sukladno posebnim propisima o građenju.

Članak 11.

Sva zakonita nasipavanja mora koja su izvršena nakon 21. lipnja 2011. godine, sukladno dokumentima prostornog uređenja i posebnim propisima smatraju se u cijelosti pomorskim dobrom.

U slučaju iz stavka 1. ovog članka pomorsko dobro uključuje i dio izvorne morske obale od koje je izvršeno nasipavanje koja je u trenutku nasipavanja bila pomorsko dobro.

Članak 12.

Dio kopna koje je nastalo nasipavanjem i dio morske obale od koje je izvršeno nasipavanje, koji su izgubili pravni status pomorskog dobra na temelju članka 10. stava 1. ovog Zakona vlasništvo su Republike Hrvatske.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, vlasnik zgrade zakonito izgrađene na dijelu kopna nastalog nasipavanjem ili dijelu morske obale koji je izgubio pravni status pomorskog dobra stječe vlasništvo na zemljištu na kojem se zgrada nalazi i koje je nužno za njezinu redovitu upotrebu.

Vlasnik zgrade dužan je platiti naknadu za zemljište koje je izgubilo status pomorskog dobra na način i po kriterijima određenim propisom kojega donosi ministar.

GLAVA II. – PRAVNI REŽIM POMORSKOG DOBRA

Članak 13.

Na pomorskom dobru ne može se stjecati pravo vlasništva ni druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi.

Građevine na pomorskom dobru koje su trajno povezane s pomorskim dobrom njegova su pripadnost.

Iznimno, nisu dijelovi pomorskog dobra zgrade na njemu izgrađene na temelju ugovora o koncesiji sklopljenog sukladno odredbama ovog Zakona nakon njegova stupanja na snagu, kojim se koncesionaru daje pravo da na pomorskom dobru ima takvu zgradu u svome vlasništvu.

Zgrada iz stavka 3. ovog članka tvori zasebnu nekretninu dok koncesija traje.

Ugovor o koncesiji kojim se koncesionaru daje pravo da na pomorskom dobru ima zgradu u svome vlasništvu uz uglavke propisane člankom 106. stavak 2. ovog Zakona mora sadržavati i odredbe da pravo vlasništva na zgradi traje do prestanka koncesije, rok u kojemu koncesionar mora započeti i dovršiti izgradnju zgrade, izjavu davatelja koncesije o pravu koncesionara na upis prava vlasništva na zgradi u zemljišnu knjigu uz zabilježbu roka odnosno uvjeta trajanja vlasništva te mogućnost sklapanja ugovora o potkoncesiji u slučaju raspolaganja vlasništvom na zgradi od strane koncesionara.

Vlasništvo na zgradi iz stavka 3. ovog članka koncesionar stječe upisom vlasništva u zemljišnu knjigu.

Vlasništvo zgrade izgrađene na temelju koncesije

Članak 14.

Pravo vlasništva na zgradi iz članka 13. stavak 3. ovog Zakona prestaje njegovim brisanjem u zemljišnoj knjizi i zgrada postaje pripadnost pomorskog dobra na kojemu je izgrađena.

Davatelj koncesije je obavezan odmah po prestanku koncesije, kojom je koncesionaru dano pravo da na pomorskom dobru ima zgradu u svome

vlasništvu, o tome obavijestiti nadležno državno odvjetništvo koje će pokrenuti postupak brisanja vlasništva na zgradi u zemljišnoj knjizi i upis zgrade kao pripadnost pomorskog dobra na kojem je izgrađena.

Upis stjecanja, prijenosa, opterećenja i prestanka prava vlasništva na zgradi iz članka 13. stavak 3. ovog Zakona u zemljišnu knjigu provodi se u skladu s odredbama ovog Zakona i odgovarajućom primjenom pravila zemljišnoknjižnog postupka.

Raspologanje zgradom izgrađenom na temelju koncesije

Članak 15.

Koncesionar koji je vlasnik zgrade iz članka 13. stavak 3. ovog Zakona može u korist treće osobe, koja ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara, u granicama svojih prava i ovlasti određenih ugovorom o koncesiji raspolagati tom zgradom (*otuditi, opteretiti pravom zaloga/hipoteke i dati u zakup*). Na zgradi se ne mogu osnovati prava služnosti, stvarnih tereta i građenja.

Prije sklapanja ugovora iz stavka 1. ovog članka i ugovora o potkoncesiji iz članka 17. stavak 1. ovog Zakona koncesionar mora od davatelja koncesije pribaviti suglasnost za raspolaganje zgradom odnosno odobrenje za sklapanje ugovora o potkoncesiji.

Davatelj koncesije može odbiti dati suglasnost za sklapanje ugovora o raspolaganju zgradom odnosno odobrenja za ugovor o potkoncesiji samo ako stjecatelj ne ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara.

Ugovor o otuđenju zgrade iz članka 13. stavak 3. ovog Zakona uz bitne sastojke propisane odredbama obveznog prava, mora sadržavati i odredbe o roku trajanja vlasništva na zgradi, razloge za prestanak vlasništva stjecatelja prije isteka toga roka, te izjavu koncesionara da pristaje da stjecatelj zatraži upis prava vlasništva zgrade u zemljišnu knjigu na svoje ime uz zabilježbu roka odnosno uvjeta trajanja vlasništva.

Ugovor o zakupu zgrade iz članka 13. stavak 3. ovog Zakona sklapa se sukladno posebnim propisima kojima se uređuje zakup poslovnog prostora.

Ugovor o raspolaganju zgradom iz članka 13. stavak 3. ovog Zakona mora biti sastavljen u pisanom obliku, a potpis zastupnika odnosno opunomoćenika koncesionara na ugovoru mora biti javnobilježnički ovjeren.

Stjecatelj stječe vlasništvo na zgradi na temelju ugovora iz stavka 1. ovog članka upisom u zemljišnu knjigu, koji se provodi u skladu s odredbama ovog Zakona i odgovarajućom primjenom pravila zemljišnoknjižnog postupka.

Članak 16.

Pravo vlasništva stjecatelja na zgradi iz članka 13. stavak 3. traje do isteka roka na koji je koncesionaru dana koncesija.

Iznimno, pravo vlasništva stjecatelja na zgradi može prestati i prije isteka roka na koji je koncesija dana na temelju sporazuma koncesionara i stjecatelja zgrade, ukidanja, poništavanja ili oglašavanja ništavom odluke o davanju koncesije nakon sklapanja ugovora o koncesiji ili raskida ugovora o koncesiji zbog javnog interesa u skladu s propisima koji uređuju koncesije te

raskidom ugovora o potkoncesiji sklopljenog između koncesionara i stjecatelja.

U slučaju sporazumnog ili jednostranog raskida ugovora sklopljenog između davatelja koncesije i koncesionara pravo vlasništva stjecatelja na zgradi iz stavka 13. stavak 3. ovog Zakona ne prestaje odnosno ono traje do isteka roka na koji je koncesija bila dana, određenog u ugovoru o prijenosu vlasništva zgrade na stjecatelja, a prava i obveze iz tog ugovora prelaze na novog koncesionara.

Ako pravo vlasništva stjecatelja na zgradi prestane iz razloga navedenih u stavku 2. ovog članka, stjecatelj ima pravo na naknadu štete u skladu s odredbama ugovora kojeg je sklopio s koncesionarom i općim odredbama obveznog prava.

Pravo vlasništva stjecatelja na zgradi prestaje njegovim brisanjem u zemljišnoj knjizi i zgrada postaje pripadnost pomorskog dobra na kojemu je izgrađena.

Davatelj koncesije je obvezan odmah po ispunjenju pretpostavki za prestanak prava vlasništva stjecatelja na zgradi obavijestiti nadležno državno odvjetništvo, koje će pokrenuti postupak radi brisanja vlasništva na zgradi u zemljišnoj knjizi i upis zgrade kao pripadnost pomorskog dobra na kojem je izgrađena.

Postupak brisanja vlasništva stjecatelja na zgradi u zemljišnoj knjizi provodi se u skladu s odredbama ovog Zakona i odgovarajućom primjenom pravila zemljišnoknjižnog postupka.

Ugovor o zakupu prestaje i prije isteka roka na koji je ugovoreno njegovo trajanje u slučaju prestanka koncesije.

Ugovor o potkoncesiji

Članak 17.

Uz ugovor o raspolaganju zgradom iz članka 15. stavak 1. ovog Zakona koncesionar će sa stjecateljem sklopiti i ugovor o potkoncesiji sukladno odredbama ovog Zakona i propisa koji uređuju koncesije, radi gospodarskog korištenja pomorskog dobra u dijelu koliko je potrebno za korištenje zgrade.

Potkoncesija iz stavka 1. ovog članka prestaje prestankom prava vlasništva stjecatelja/potkoncesionara na zgradi.

U slučaju sporazumnog ili jednostranog raskida ugovora o koncesiji iz članka 16. stavak 3. ovog Zakona koji nema za posljedicu prestanak prava vlasništva na zgradi, novi koncesionar stupa na mjesto koncesionara koji je sklopio ugovor o potkoncesiji od trenutka stjecanja koncesije.

U zemljišnoj knjizi na prijedlog stjecatelja pravo potkoncesije iz stavka 1. ovog članka upisuje se u teretovnicu zemljišnoknjižnog uloška u kojemu je učinjeno vidljivim pomorsko dobro i u kojemu je upisano vlasništvo stjecatelja na zgradi, primjenom odredbi zemljišnoknjižnog postupka o upisu koncesije.

GLAVA III. – GRANICE POMORSKOG DOBRA

Određivanje granice

Članak 18.

Granica pomorskog dobra određuje se na dijelu morske obale gdje postoji potreba zaštite javnog interesa i gospodarskog korištenja te posebne upotrebe pomorskog dobra, a nije utvrđena na temelju ovog Zakona.

Granica pomorskog dobra određuju se i u slučaju kada nekretnina koja je pomorsko dobro po samom zakonu nije obuhvatila u cijelosti dio morske obale koja služi neposrednom odnosno uobičajenom korištenju mora, ili ako se pomorsko dobro utvrđeno na osnovu zakona u naravi ne može identificirati.

Članak 19.

Granicu pomorskog dobra sukladno planu upravljanja pomorskim dobrom u upravnom postupku rješenjem određuje Agencija na prijedlog županijskog Povjerenstva za granice pomorskog dobra.

Granicu lučkog područja luka otvorenih za javni promet utvrđuje osnivač lučke uprave i dostavlja je Agenciji na provedbu.

Granicu lučkog područja luka posebne namjene utvrđuje Agencija.

Protiv rješenja Agencije kojom se određuje ili mijenja već postojeća granica pomorskog dobra može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Protiv rješenja Ministarstva može se pokrenuti upravni spor.

Postupak i kriterije utvrđivanja i određivanja granice pomorskog dobra propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 20.

Agencija će istovremeno s pokretanjem postupka određivanja ili izmjene granice pomorskog dobra sukladno članku 19. i članku 23. ovog Zakona po službenoj dužnosti donijeti rješenje kojim će naložiti zemljišnoknjižnom odjelu nadležnog općinskog suda (*u daljnjem tekstu: zemljišnoknjižni sud*) upis zabilježbe pokretanja postupka određivanja granice pomorskog dobra.

Ako zemljište koje je obuhvaćeno postupkom određivanja ili izmjene granice pomorskog dobra nije upisano u zemljišnu knjigu, Agencija će istovremeno s pokretanjem tog postupka po službenoj dužnosti donijeti rješenje kojim će naložiti mjesno nadležnom zemljišnoknjižnom sudu polaganje rješenja za upis zabilježbe pokretanja postupka određivanja ili izmjene granice pomorskog dobra u zbirku položenih isprava.

Širina granice pomorskog dobra

Članak 21.

Određivanje granice pomorskog dobra na morskoj obali u širini većoj od šest metara od crte koja je vodoravno udaljena od crte srednjih viših visokih voda ograničeno je prirodom i namjenom pomorskog dobra na prostor kopna koji je u funkciji neposrednog odnosno uobičajenog korištenja mora.

Neposrednim odnosno uobičajenim korištenjem mora smatra se korištenje koje se ne može obavljati na morskoj obali ako ne postoji izravni kontakt kopna i mora.

Rješenje o granici

Članak 22.

Rješenje o određivanju granice pomorskog dobra uz podatke propisane pravilima upravnog postupka mora sadržavati :

- broj zemljišnoknjižnog uloška, oznaku i podatke o katastarskom broju i površini katastarskih čestica obuhvaćenih granicom pomorskog dobra, katastarsku općinu kojoj pripadaju i narav pomorskog dobra,
- nalog zemljišnoknjižnom sudu za provedbu prijavnog lista katastra i upis pomorskog dobra u zemljišnu knjigu.

Ako se rješenjem o određivanju granice pomorskog dobra proširuje ili sužava prostor pomorskog dobra u odnosu na pomorsko dobro utvrđeno ovim Zakonom, u obrazloženju rješenja će se navesti koje katastarske čestice ili njihovi dijelovi po ovom Zakonu čine pomorsko dobro te zakonske razloge za izvršenu promjenu.

Postupak određivanja granice pomorskog dobra gdje postoji interes Republike Hrvatske, kojeg utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, smatra se hitnim.

Izmjena granice

Članak 23.

Agencija će pokrenuti postupak izmjene granice pomorskog dobra na prijedlog županijskog Povjerenstva za granice pomorskog dobra ili po službenoj dužnosti, ako postojeća granica pomorskog dobra nije sukladna ovom Zakonu.

Županijsko Povjerenstvo za granice pomorskog dobra provodi prethodni postupak izrade prijedloga izmjene granice pomorskog dobra .

Kada se sužava postojeća granica pomorskog dobra na nekretnine koje su izgubile pravni status pomorskog dobra na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 12. ovog Zakona.

U slučaju proširenja postojeće granice pomorskog dobra prijašnji vlasnik ima pravo na naknadu kao da je provedeno potpuno izvlaštenje.

Županijsko Povjerenstvo za granice pomorskog dobra

Članak 24.

Županijsko Povjerenstvo za granice pomorskog dobra (*u daljnjem tekstu: Povjerenstvo*) izrađuje prijedlog granice pomorskog dobra ili prijedlog izmjene granice pomorskog dobra u upravnom postupku na osnovi trogodišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom.

Iznimno, ako postoji opravdani javni ili gospodarski interes na pomorskom dobru Povjerenstvo izrađuje prijedlog granice pomorskog dobra ili prijedlog izmjene granice pomorskog dobra na temelju zahtjeva .

Odluku o osnivanju Povjerenstva donosi župan.

Povjerenstvo ima pet sedam članova koje župan imenuje na prijedlog:

- županijskog upravnog tijela nadležnog za poslove pomorstva (jedan član)
- županijskog upravnog tijela nadležnog za poslove prostornog uređenja (jedan član)
- nadležnog zemljišnoknjižnog suda (jedan član - promjenljivi)

- Državne geodetske uprave - Područnog ureda za katastar (jedan član)
- lokalne samouprave na čijem području se utvrđuje granica pomorskog dobra (jedan član – promjenljivi)

Povjerenstvo djeluje pri županijskom upravnom tijelu nadležnom za poslove pomorstva.

Troškovi određivanja granice pomorsko dobra

Članak 25.

Troškove vođenja postupka određivanja i izmjene granice pomorskog dobra snosi Agencija.

Troškove članova Povjerenstva snosi županija.

U slučaju da se granica ili izmjena granice pomorskog dobra određuje na zahtjev osobe koja ima pravni interes troškove određivanja ili izmjene granice snosi podnositelj zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva ima pravo na povrat troškova iz stavka 3. ovog članka od izabranog koncesionara samo u slučaju ako je određivanje ili izmjena granice pomorskog dobra predstavljalo prethodno pitanje u postupku davanja koncesije, a podnositelj zahtjeva nije u propisanom postupku ostvario pravo na koncesiju.

GLAVA IV. – KATASTARSKA EVIDENCIJA I ZEMLJIŠNOKNJIZNI UPIS POMORSKOG DOBRA

Katastarska evidencija pomorskog dobra

Članak 26.

Nekretnine koje su na temelju članka 7. ovog Zakona u pravnom režimu pomorskog dobra kao i nekretnine koje su odlukom nadležnog tijela utvrđene ili određene pomorskim dobrom u katastru zemljišta, odnosno u katastru nekretnina, evidentiraju se po propisima koji uređuju državnu izmjeru i katastar nekretnina.

Pravilnikom o evidenciji i obilježavanju pojasa pomorskog dobra propisuju se radnje potrebne za evidentiranje pomorskog dobra u zemljišnoj knjizi i katastru zemljišta odnosno nekretnina.

Nadležni područni ured za katastar obavezan je bez odgode dostaviti nadležnom zemljišnoknjižnom sudu prijavni list radi upisa pomorskog dobra u zemljišnu knjigu, kao i promjene načina upotrebe, katastarskog broja, oblika, površine ili izgrađenosti katastarske čestice ili katastarskih čestica koje su pomorsko dobro.

Zemljišnoknjižni sud je obavezan po službenoj dužnosti provesti prijavni list u zemljišnu knjigu.

Na prijedlog nadležnog državnog odvjetništva u zemljišnoj knjizi odredit će se zabilježba vođenja postupka radi izmjene podataka o promjeni pravnog režima, načina upotrebe, katastarskog broja, oblika, površine ili izgrađenosti katastarske čestice ili katastarskih čestica koje čine pomorsko dobro.

Upis pomorskog dobra u zemljišnoj knjizi

Članak 27.

Evidencija pomorskog dobra vodi se u zemljišnim knjigama pri općinskim sudovima.

Zemljišnoknjižni sud određuje i provodi upise pomorskog dobra u zemljišnu knjigu po pravilima zemljišnoknjižnog postupka, osim ako ovim Zakonom nije što drugo propisano.

Upis pomorskog dobra po službenoj dužnosti

Članak 28.

Zemljišnoknjižni sud će po službenoj dužnosti i bez odluke o utvrđivanju granice pomorskog dobra provesti upis u vlastovnici zemljišnoknjižnog uloška (*u daljnjem tekstu: vlastovnica*) kojim se čini vidljivim pomorsko dobro ako je u posjedovnici zemljišnoknjižnog uloška (*u daljnjem tekstu: posjedovnica*) pomorsko dobro po kulturi ili oznaci zemljišta upisano kao:

- plaža, sprud, rt, hrid, greben, žalo, luka, lukobran, riva, privezište, gat, nasip ili sinonimi tih pojmova, morska solana, te ušće rijeke koja se izliva u more i kanal spojen s morem,
- morska obala koja obuhvaća pojas kopna koji je širok najmanje šest metara od crte koja je vodoravno udaljena od crte srednjih viših visokih voda.

Ako je u vlastovnici upisana općenarodna imovina ili društveno vlasništvo bez upisanog nositelja prava upravljanja, raspolaganja ili korištenja zemljišnoknjižni sud će po službenoj dužnosti provesti upis pomorskog dobra sukladno stavku 1. ovog članka.

Upisano pravo vlasništva na pomorskom dobru

Članak 29.

Iznimno od odredbe članka 28. ovog Zakona, zemljišnoknjižni sud neće po službenoj dužnosti provesti upis pomorskog dobra u vlastovnici ako je u vlastovnici upisano pravo vlasništva u korist određene fizičke ili pravne osobe.

U slučaju iz stavka 1. ovog članka zemljišnoknjižni sud će bez odgode obavijestiti nadležno državno odvjetništvo o upisu prava vlasništva na pomorskom dobru, kako bi pokrenulo pojedinačni ispravni zemljišnoknjižni ili drugi odgovarajući postupak radi brisanja prava vlasništva odnosno radi razrješenja imovinskopravnih odnosa na pomorskom dobru.

Smatra se da postoji opravdani razlog i pravni interes Republike Hrvatske za pokretanje pojedinačnog ispravnog postupka glede određenog zemljišnoknjižnog uloška ako je izvatkom iz zemljišne knjige učinjeno vjerojatnim da se postupak pokreće radi upisa pomorskog dobra u zemljišnu knjigu.

Kada se u zemljišnoj knjizi neka nekretnina upiše kao pomorsko dobro, a prije toga je bilo upisano pravo vlasništva u korist određene osobe, zemljišnoknjižni sud će po službenoj dužnosti provesti upis brisanja tereta na toj nekretnini.

Upis pomorskog dobra na temelju javne isprave

Članak 30.

Kopneni dio pomorskog dobra koji se u zemljišnu knjigu ne upisuje po službenoj dužnosti sukladno članku 28. stavak 1. ovog Zakona, nego ga čine katastarske čestice unutar određene granice pomorskog dobra, u zemljišnu knjigu se upisuje na temelju konačnog rješenja o utvrđivanju, odnosno određivanju granice pomorskog dobra ili drugog akta odnosno odluke tijela nadležnog za utvrđivanje, odnosno određivanje pomorskog dobra
Prijedlog za upis pomorskog dobra u zemljišnu knjigu na temelju isprava iz stavka 1. ovog članka ovlašteni su podnijeti nadležno državno odvjetništvo kao zastupnik Republike Hrvatske, drugo tijelo određeno zakonom i osoba koja na tome ima pravni interes.

Uknjižba prava vlasništva zgrade izgrađene na temelju koncesije

Članak 31.

Ovlast koncesionara da na temelju koncesije izgradi zgradu na pomorskom dobru na kojoj ima pravo vlasništva upisuje se u teretovnicu zemljišnoknjižnog uloška u kojem je upisano pomorsko dobro uz naznaku zemljišnoknjižnog uloška u kojemu je upisana zgrada kao zemljišnoknjižno tijelo.

Zajedno s upisom iz stavka 1. ovog članka izvršit će se zabilježba roka odnosno uvjeta trajanja prava vlasništva na zgradi.

Članak 32.

Zgrada izgrađena na pomorskom dobru na kojoj koncesionar ima pravo vlasništva sukladno članku 31. ovog Zakona upisuje se kao posebno zemljišnoknjižno tijelo u posjedovnicu novog zemljišnoknjižnog uloška uz naznaku zemljišnoknjižnog uloška u kojemu su upisani pomorsko dobro i koncesija.

U vlastovnici novog zemljišnoknjižnog uloška upisuje se koncesionar kao vlasnik zgrade i zabilježuje da pravo vlasništva traje do određenog roka odnosno prestanka koncesije.

GLAVA V. – UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

Pojam upravljanja pomorskim dobrom

Članak 33.

Upravljanje pomorskim dobrom uključuje cjeloviti koordinirani proces radnji i aktivnosti koje se provode sukladno ovom Zakonu u cilju održivog gospodarskog korištenja, posebne upotrebe i zaštite pomorskog dobra.

Pomorskim dobrom upravlja, vodi brigu o zaštiti i odgovara Republika Hrvatska.

Poslove upravljanja pomorskim dobrom u ime Republike Hrvatske koja obnaša vlast na pomorskom dobru obavlja Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo i Agencija.

Prava, obveze i odgovornost

Članak 34.

Pojedine poslove upravljanja pomorskim dobrom Republika Hrvatska prenosi na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te lučke uprave u opsegu i na način kako je određeno ovim Zakonom.

Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog Ministarstva jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave uskratiti pravo davanja koncesija, odobrenja i dozvola, kao i sredstva koja se ostvaruju na pomorskom dobru ako se utvrdi inspekcijskim i upravnim nadzorom da u obavljanju poslova upravljanja pomorskim dobrom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave postupaju suprotno interesima i ciljevima Republike Hrvatske na pomorskom dobru.

Vlada Republike Hrvatske može uskratiti prava navedena u stavku 2. ovog članka najduže u vremenskom trajanju do konstituiranja novog saziva predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne regionalne samouprave.

U vremenskom razdoblju utvrđenom u stavku 3. ovog članka pojedina prava i obveze na pomorskom dobru Vlada Republike Hrvatske može privremeno prenijeti na Agenciju, odnosno nadležnu lučku upravu ukoliko se radi o luci.

Politika upravljanja pomorskim dobrom

Članak 35.

Politika upravljanja pomorskim dobrom predstavlja cjelovite mjere i aktivnosti koje se poduzimaju na svim razinama odlučivanja, a usmjerene su uspostavi održivog gospodarskog razvoja i zaštite pomorskog dobra sukladno međunarodno preuzetim obvezama i ovom Zakonu.

Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donosi Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom za desetogodišnje razdoblje i Strateški plan upravljanja i razvoja morskih luka za dvadesetogodišnje razdoblje.

Strateški plan upravljanja sadrži ciljeve i prioritete gospodarskog korištenja i zaštite pomorskog dobra i morskih luka kako na nacionalnoj tako i na regionalnoj i lokalnoj razini.

Integralno upravljanje pomorskim dobrom

Članak 36.

Vlada Republike Hrvatske i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su u postupku upravljanja pomorskim dobrom sukladno međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja uvažavati načela i na koordinirani način provoditi ciljeve integralnog upravljanja obalnim područjem.

Koordinaciju aktivnosti iz stavka 1. ovog članka u postupku upravljanja, održavanja i zaštite pomorskog dobra provodi Ministarstvo.

Poslovi upravljanja pomorskim dobrom

Članak 37.

Upravljanje pomorskim dobrom osobito uključuje :

- predlaganje i donošenje zakonskih i drugih pravnih akata o pomorskom dobru i morskim lukama;
- redovno održavanje i unapređenje pomorskog dobra;
- brigu o zaštiti i korištenju pomorskog dobra;
- gradnju građevina na pomorskom dobru u funkciji opće upotrebe;
- komunalni nadzor na pomorskom dobru;
- sanaciju i gradnju na pomorskom dobru koja je posljedica izvanrednih događaja i više sile;
- utvrđivanje i određivanje granica pomorskog dobra i lučkog područja;
- vođenje evidencije pomorskog dobra i baze podataka o pomorskom dobru;
- davanje pomorskog dobra na gospodarsko korištenje ili posebnu upotrebu ili uskrata istoga;
- davanje dozvola za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru ;
- kontinuirani nadzor nad izvršavanjem preuzetih obveza na temelju koncesija, odobrenja i dozvola;
- koordinaciju između državne, regionalne i lokalne vlasti kako bi se izbjegli sektorski pristupi i osigurali cjeloviti strateški interesi Republike Hrvatske na pomorskom dobru;
- upravni i inspekcijski nadzor na pomorskom dobru.

Savjet za pomorsko dobro i morske luke

Članak 38.

Savjet za pomorsko dobro je međuresorno stručno savjetodavno tijelo za integralno upravljanje pomorskim dobrom koje imenuje Vlada Republike Hrvatske.

Zadaci Savjeta su:

- predlaganje rješenja i davanje mišljenja u postupku usklađivanja postojećih i novih zakonskih i provedbenih propisa o pomorskom dobru;
- predlaganje rješenja i davanje mišljenja u postupku realizacije investicija na pomorskom dobru kao i rješenja u cilju zaštite pomorskog dobra;
- davanje stručnih mišljenja i prijedloga o pojedinim pitanjima vezanim uz pomorsko dobro i morske luke.

Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra imenuje članove Savjeta za pomorsko dobro i to dva predstavnika Ministarstva i po jednog predstavnika

- ministarstva nadležnog za poslove prostornog uređenja;
- ministarstva nadležnog za poslove turizma;
- ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša;
- ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva;
- ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa;
- Državne geodetske uprave;
- Državnog odvjetništva Republike Hrvatske;
- državnih lučkih uprava;
- županijskih lučkih uprava;

Savjet saziva i njegovim radom rukovodi ministar.

Obveze općina, gradova i velikih gradova

Članak 39.

Općine, gradovi i veliki gradovi redovno održavaju pomorsko dobro u općoj upotrebi te sukladno dokumentima prostornog uređenja i godišnjem Planu upravljanja provode sanaciju i gradnju na pomorskom dobru koja nije posljedica izvanrednih događaja .

Gradnja na pomorskom dobru iz stavka 1. ovog članka može se obavljati jedino za građevine koje trajno služe općoj upotrebi (potporni i zaštitni zidovi, šetališta i odmorišta i sl.) izvan koncesijskog i lučkog područja.

Odobrenje za gradnju sukladno stavku 2. ovog članka daje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave na temelju godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom.

Članak 40.

Općine, gradovi i veliki gradovi dužni su štiti pravo na opću upotrebu pomorskog dobra te svako nezakonito postupanje, samovlasno zauzeće, devastaciju i nasipavanje mora prijaviti nadležnim inspekcijskim tijelima.

Nadzor i komunalni red u cilju zaštite opće upotrebe pomorskog dobra provodi komunalno redarstvo jedinice lokalne samouprave sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima, a upravni i inspekcijski nadzor provode nadležna tijela sukladno ovom Zakonu.

Komunalno redarstvo provodi nadzor nad radom ovlaštenika dozvole, te na prostoru pomorskog dobra koje nije u gospodarskoj i posebnoj upotrebi niti je obuhvaćeno lučkim područjem.

Sredstva od naplate novčanih kazni i globa prema propisima o komunalnom gospodarstvu na pomorskom dobru prihod je jedinice lokalne samouprave i namjenski se koristi za redovno održavanje i zaštitu pomorskog dobra u općoj upotrebi.

Obveze županija i velikih gradova

Članak 41.

Županije i veliki gradovi na svom području brinu i odgovaraju o održavanju, sanaciji i gradnji na pomorskom dobru u općoj upotrebi potrebnoj radi otklanjanja posljedica izvanrednih događaja.

Održavanje pomorskog dobra u općoj upotrebi iz stavka 1. ovog članka smatra se izvanrednim održavanjem pomorskog dobra .

Županija je obvezna provoditi Plan intervencije kod izvanrednog onečišćenja mora te osniva županijsko Povjerenstvo za granice pomorskog dobra.

Županije i veliki gradovi daju pomorsko dobro na gospodarsko korištenje i posebnu upotrebu sukladno ovom Zakonu.

Na zahtjev općine, odnosno grada, županijska skupština na prijedlog župana može ovlaštenje za davanje koncesije u okviru njihove teritorijalne nadležnosti povjeriti općini, odnosno gradu.

Zaštićeno područje

Članak 42.

Pomorsko dobro na zaštićenom području redovno održava pravna osoba koja upravlja tim područjem radi ostvarivanja ciljeva zbog kojih je zaštita uspostavljena.

U zaštićenim dijelovima prirode proglašenom od Hrvatskog sabora ili Vlade Republike Hrvatske koncesije na pomorskom dobru daje Vlada Republike Hrvatske sukladno članku 73. stavku 1. ovog Zakona, a na ostalim zaštićenim područjima koncesije daje županijska skupština sukladno članku 73. stavku 5. ovog Zakona.

Prethodnu suglasnost za pokretanje postupka davanja koncesije na zaštićenom području daje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.

Pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem ovlaštena je davati dozvole za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru, kao i koncesije na zahtjev za sidrišta i privezišta, a prema članku 78. ovoga Zakona.

Pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem dužna je donijeti godišnji program aktivnosti na pomorskim dobrom za narednu godinu te ga najkasnije do 15. studenoga tekuće godine dostaviti na suglasnost Ministarstvu, odnosno nadležnoj županiji kad je ista osnivač pravne osobe koja upravlja zaštićenim područjem.

Sredstva ostvarena od naknada za dozvole i koncesije na zahtjev namjenski se koriste za održavanje i zaštitu pomorskog dobra.

Plan upravljanja pomorskim dobrom

Članak 43.

Plan upravljanja pomorskim dobrom donosi predstavničko tijelo županije na prijedlog župana, odnosno predstavničko tijelo velikog grada na prijedlog gradonačelnika, uz prethodnu suglasnost Agencije.

Plan iz stavka 1. ovog članka mora biti usuglašen sa Strateškim planom upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom i Strateškim planom upravljanja i razvoja morskih luka Republike Hrvatske nakon njihovog donošenja.

Plan iz stavka 1. ovog članka sadrži planirane aktivnosti na pomorskom dobru i prioritete njihove realizacije, izvore sredstava za njihovu realizaciju, plan određivanja i izmjena granica pomorskog dobra i lučkog područja, plan održavanja i sanacije pomorskog dobra, plan davanja koncesija, odobrenja i dozvola, plan nadzora koncesionara, ovlaštenika posebne upotrebe kao i ovlaštenika dozvola za obavljanje gospodarske djelatnosti na pomorskom dobru.

Plan iz stavka 1. kada ga donosi veliki grad ne sadrži plan određivanja i izmjene granica pomorskog dobra i lučkih područja.

Plan iz stavka 1. ovog članka donosi se za razdoblje od tri godine.

Sukladno planu iz stavka 1. ovog članka, načelnici općina, odnosno gradonačelnici gradova dužni su donijeti godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom za narednu godinu koji mora biti usuglašen sa županijskim planom te ga svake godine najkasnije do 15. studenog dostaviti županu na suglasnost.

Usuglašene godišnje planove upravljanja pomorskim dobrom općina i gradova sa županijskim planom upravljanja pomorskim dobrom župan je dužan dostaviti Agenciji najkasnije do kraja tekuće godine.

Načelnici odnosno gradonačelnici dužni su najkasnije do 31. siječnja za prethodnu godinu dostaviti pisano izvješće o izvršenju godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom nadležnom upravnom tijelu županije.

Sredstva za upravljanje pomorskim dobrom

Članak 44.

Sredstva za upravljanje pomorskim dobrom izvanlučkog područja i sredstva za određivanje granice pomorskog dobra i lučkog područja čine :

- sredstva od naknada za koncesije;
- sredstva od naknada za odobrenja za posebnu upotrebu;
- sredstva od naknada za dozvole;
- sredstva od naknade za štete nastale na pomorskom dobru po bilo kojoj osnovi;
- sredstva od naknade koju za upotrebu pomorskog dobra plaćaju vlasnici jahti i brodica;
- sredstva koja se osiguravaju u državnom proračunu i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Raspodjela sredstava

Članak 45.

Naknada za koncesije i odobrenja na izvanlučkom području pomorskog dobra i za luke posebne namjene se uplaćuje:

25 % u korist državnog proračuna;

25 % u korist proračuna županije;

25 % u korist proračuna općine ili grada;

25 % u korist Agencije.

Sredstva od naknada za dozvole na pomorskom dobru prihod su općina i gradova.

Sredstva od naknada za koncesije za korištenja sidrišta i privezišta prihod je proračuna županije i općine, odnosno grada u jednakim dijelovima.

Sredstva od naknada za dozvole i koncesije za sidrišta i privezišta u zaštićenom području prihod je pravne osobe koja upravlja zaštićenim područjem.

Sredstva od naknade štete nastale na pomorskom dobru po bilo kojoj osnovi prihod su državnog proračuna.

Sredstva od naknade koju za upotrebu pomorskog dobra plaćaju vlasnici brodica upisanih u očevidnik brodica i vlasnici jahti upisanih u upisnik jahti prihod je državnog proračuna i uplaćuje se na poseban račun koji vodi Agencija, a koristi se namjenski za sufinanciranje projekata održavanja opće upotrebe pomorskog dobra.

Visinu naknade i način plaćanja, te kriterije raspodjele propisuje ministar.

Način uplaćivanja naknada za koncesije i odobrenja na pomorskom dobru propisuje ministar financija na prijedlog ministra.

GLAVA VI. – AGENCIJA ZA INTEGRALNO UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

Članak 46.

Agencija se osniva kao javna ustanova radi obavljanja poslova upravljanja, koordinacije, određivanje granica pomorskog dobra te nadzora i zaštite pomorskog dobra Republike Hrvatske.

Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Agencija je pravna osoba sa javnim ovlastima koja obavlja djelatnosti propisane ovim Zakonom i upisuje se u sudski registar.

Sjedište Agencije je u Rijeci a podružnice se osnivaju u Puli, Splitu, Senju, Zadru, Šibeniku i Dubrovniku.

Osnivanje i djelatnost podružnica Agencije uređuju se Statutom Agencije.

Na pitanja ustrojstva, načina odlučivanja i rada Agencije koja nisu uređena ovim Zakonom i Statutom Agencije, na odgovarajući način se primjenjuju propisi o ustanovama.

Djelatnost Agencije

Članak 47.

U okviru svoje djelatnosti Agencija obavlja osobito sljedeće poslove :

- priprema, izrađuje i vodi jedinstvenu nacionalnu bazu podataka pomorskog dobra Republike Hrvatske;
- uz suradnju sa Ministarstvom priprema prijedlog Strateškog plana upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom i Strateški plan upravljanja i razvoja morskih luka;
- donosi godišnji program rada;
- određuje i utvrđuje granice pomorskog dobra ;
- predlaže plan strateških investicija na pomorskom dobru za petogodišnje razdoblje koji donosi Ministarstvo;
- koordinira i obavlja pripreme radnje za realizaciju investicija na pomorskom dobru od značaja za Republiku Hrvatsku, u suradnji s Ministarstvom;
- daje prethodnu suglasnost na županijske planove i planove velikih gradova upravljanja pomorskim dobrom;
- kontinuirano nadzire rad koncesionara i ovlaštenika odobrenja u izvršavanju preuzetih obveza i dužan je izvijestiti davatelja koncesije o uočenim nepravilnostima.
- upravlja sredstvima uprihođenim s naslova iz članka 45. i 61. ovoga Zakona.
- obavlja i druge poslove propisane ovim Zakonom.

Način izrade i vođenja jedinstvene nacionalne baze podataka pomorskog dobra iz stavka 1. točke 1. ovog članka propisuje ministar.

Tijela Agencije

Članak 48.

Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj.

Upravno vijeće

Članak 49.

Agencijom upravlja Upravno vijeće koje čini predsjednik i četiri člana. Predsjednika i članove Upravnog vijeća imenuje i razrješava ministar na prijedlog čelnika tijela i to:

- jednog predstavnika i predsjednika iz redova Ministarstva;
- jednog predstavnika ministarstva nadležnog za prostorno uređenje;
- jednog predstavnika Državne geodetske uprave;
- jednog predstavnika udruga gradova, općina i zajednice županija.

Članovi Upravnog vijeća imenuju se na razdoblje od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

Članak 50.

Upravno vijeće Agencije:

- donosi statut, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske i druge opće akte Agencije;
- raspisuje natječaj za izbor ravnatelja te imenuje i razrješava ravnatelja, uz suglasnost ministra,
- raspravlja o svim pitanjima od značaja za rad Agencije i rad ravnatelja;
- analizira stručne prijedloge;
- donosi i nadzire izvršenje godišnjeg programa rada Agencije,
- odlučuje o financijskom planu i donosi godišnji obračun Agencije.

Statut Agencije

Članak 51.

Postupak donošenja odluka i ostala pitanja u svezi s radom Upravnog vijeća i ravnatelja propisuju se statutom Agencije .

Upravno vijeće dužno je donijeti i Vladi Republike Hrvatske dostaviti statut Agencije u roku 60 dana od dana konstituiranja Upravnog vijeća.

Agencija počinje sa radom danom upisa u sudski registar.

Ravnatelj

Članak 52.

Agenciju zastupa ravnatelj, koji organizira i vodi poslovanje Agencije te poduzima radnje u ime i za račun Agencije.

Ravnatelj se imenuje na vrijeme od četiri godine te ista osoba može biti ponovo imenovana.

Ravnatelj za svoj rad odgovara Upravnom vijeću, ministru i Vladi Republike Hrvatske.

Sredstva za obavljanje djelatnosti

Članak 53.

Sredstva za početak rada Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske osigurava prostor za rad Agencije. Redovna sredstva za rad Agencije osiguravaju se iz sredstava za upravljanje pomorskim dobrom sukladno ovom Zakonu i iz sredstava proračuna Republike Hrvatske.

Članak 54.

Agencija jednom godišnje izrađuje i dostavlja Ministarstvu izvješće o radu i financijsko izvješće.

GLAVA VII . – UPOTREBA I KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Članak 55.

Upotreba i korištenje pomorskog dobra uređuje se ovim Zakonom i odredbama zakona koji uređuju koncesije.

Upotreba i korištenje pomorskog dobra obuhvaća :

- opću upotreba pomorskog dobra;
- posebnu upotreba pomorskog dobra;
- gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

Pravo na posebnu upotrebu stječe se na temelju odobrenja, a pravo na gospodarsko korištenje stječe se na temelju koncesije.

1. OPĆA UPOTREBA POMORSKOG DOBRA

Članak 56.

Opća upotreba pomorskog dobra podrazumijeva da se svatko može služiti pomorskim dobrom u svrhe određene prirodom i namjenom pomorskog dobra, na jednak i ravnopravan način .

Na dijelu pomorskog dobra sukladno ovom Zakonu opća upotreba se može ograničiti, a iznimno isključiti na određeno vrijeme i dati na gospodarsko korištenje i posebnu upotrebu pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

Osobama u nevolji ne smije se zabraniti pristup pomorskom dobru.

Članak 57.

Nitko nema pravo na posjed pomorskog dobra u općoj upotrebi.

Pravo na posjedovnu zaštitu na pomorskom dobru ima koncesionar, ovlaštenik odobrenja i nadležna lučka uprava kada na temelju koncesije, odobrenja za posebnu upotrebu i akta o osnivanju nadležne lučke uprave koriste pomorsko dobro.

Članak 58.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sukladno dokumentima prostornog uređenja u postupku upravljanja pomorskim dobrom na temelju članka 39. i 41. ovog Zakona mogu graditi nove i sanirati postojeće građevine koje su u javnom interesu ili općoj upotrebi.

U postupku izdavanja dokumentacije za gradnju iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo daje prethodnu suglasnost.

Dozvole na pomorskom dobru

Članak 59.

Dozvole za obavljanje djelatnosti na pomorskog dobra kojima se ne ograničava niti isključuje opća upotreba pomorskog dobra daje Vijeće za davanje dozvola na pomorskom dobru.

Sukladno odobrenom godišnjem planu upravljanja dozvole se daju na vremensko razdoblje do tri godine.

Vijeće za davanje dozvola na pomorskom dobru ima ukupno pet članova. Općinsko, odnosno gradsko vijeće imenuje tri člana, a po jednog predstavnika županije i lučke kapetanije u vijeće imenuju čelnici nadležnih tijela.

Troškovi vijeća podmiruju se iz gradskog ili općinskog proračuna.

Članak 60.

U postupku davanja dozvola na pomorskom dobru kada broj djelatnosti nije ograničen dozvola se izdaje svakom podnositelju zahtjeva ako ispunjava propisane uvjete.

Ako je broj dozvola ograničen na temelju godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom općinski načelnik ili gradonačelnik donosi odluku o raspisivanju javnog natječaja za davanje dozvola na pomorskom dobru.

Rješenje o davanju dozvole za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru je upravni akt.

Protiv rješenja Vijeća za davanje dozvola može se podnijeti žalba županiji.

Ovlaštenik dozvole može obavljati djelatnosti na pomorskom dobru samo u opsegu i granicama utvrđenim u dozvoli.

Postupak, kriterije, način rada vijeća, visinu minimalne naknade i vrste djelatnosti za koje se može dati dozvola na pomorskom dobru propisuje ministar.

Naknada za upotrebu pomorskog dobra

Članak 61.

Vlasnici brodica upisani u očevidnik brodica i vlasnici jahti upisani u upisnik jahti dužni su plaćati naknadu za upotrebu pomorskog dobra.

Visinu naknade i kriterije načina raspodjele iz stavka 1. ovog članka propisuje ministar.

2. POSEBNA UPOTREBA POMORSKOG DOBRA

Članak 62.

Posebna upotreba pomorskog dobra je svaka upotreba pomorskog dobra koja nije opća upotreba ni gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

Pravo na posebnu upotrebu stječe se na temelju odobrenja.

Na temelju odobrenja za posebnu upotrebu ne mogu se obavljati gospodarske djelatnosti na pomorskom dobru.

Ovlaštenik odobrenja za posebnu upotrebu stječe pravo upotrebe i pravo gradnje na pomorskom dobru sukladno dokumentima prostornog uređenja i posebnim propisima.

Ovlaštenik odobrenja za posebnu upotrebu može upotrebljavati pomorsko dobro samo u opsegu i granicama ovlaštenja.

Posebna upotreba pomorskog dobra daje se za:

-upotrebu pomorskog dobra i/ili građenje građevina na pomorskom dobru, a koje se prema posebnom zakonu mogu graditi na pomorskom dobru, za potrebe djelatnosti koje se ne obavljaju radi stjecanja dobiti ili se u vezi s tom djelatnošću ne stječe dobiti;

-upotreba pomorskog dobra i/ili građenje građevina na pomorskom dobru za potrebe tijela državne uprave ili pravnih osoba koje imaju javne ovlasti (potrebe obrane, unutarnjih poslova, sigurnosti plovidbe, regulaciju rijeka, zaštitu prirode i okoliša i drugih sličnih potreba).

Odobrenje za posebnu upotrebu

Članak 63.

Odobrenje za posebnu upotrebu pomorskog dobra daje se na zahtjev.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o odobrenju za posebnu upotrebu na pomorskom dobru od interesa i značaja za Republiku Hrvatsku u trajanju do 50 godina.

Odluku o odobrenju za posebnu upotrebu na pomorskom dobru od interesa i značaja za županiju daje županijska skupština, a na prostoru pomorskog dobra velikog grada gradsko vijeće velikog grada u trajanju do 20 godina.

Odobrenje za posebnu upotrebu na lučkom području luka otvorenih za javni promet daje upravno vijeće nadležne lučke uprave u trajanju do 10 godina.

Na postupak davanja odobrenja za posebnu upotrebu na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 73. stavka 3. i stavka 5. ovog Zakona.

Protiv odobrenja iz stavka 2. i 4. ovog članka može se pokrenuti upravni spor.

Protiv odobrenja iz stavka 3. ovog članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Članak 64.

Naknada za posebnu upotrebu pomorskog dobra ovisi o opsegu ograničenja opće upotrebe pomorskog dobra i javnom interesu za korištenje pomorskog dobra.

Postupak davanja odobrenja, sadržaj odluke, vođenje evidencije i kriterije određivanja visine naknade za posebnu upotrebu pomorskog dobra propisuje Vlada Republike Hrvatske.

3. GOSPODARSKO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Koncesije na pomorskom dobru

Članak 65.

Koncesije za gospodarsko korištenje i/ili gradnju objekata u funkciji gospodarskog korištenja pomorskog dobra daju se temeljem provedenog postupka javnog natječaja za namjenu prema dokumentima prostornog uređenja.

Prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara stječu se na temelju ugovora o koncesiji.

Na sva pitanja davanja koncesija i gospodarskog korištenja pomorskog dobra koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuju koncesije.

Članak 66.

Na koncesije na pomorskom dobru koje imaju obilježje javno-privatnog partnerstva na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se propisi kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo.

Prethodne radnje za davanje koncesije

Članak 67.

Prethodne radnje davanja koncesije pokreće davatelj koncesije i utvrđuje vrstu i predmet koncesije.

Iznimno, inicijativu za pokretanje prethodnih radnji davanja koncesije može dati osoba koja je zainteresirana za gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

Davatelj koncesije provjerava da li su ispunjene pretpostavke za davanje koncesije, a osobito:

- usuglašenost predmeta koncesije sa planom upravljanja pomorskim dobrom;
- radi li se o pomorskom dobru utvrđenom na osnovi zakona, odnosno je li određena granica pomorskog dobra i pomorsko dobro upisano u zemljišnu knjigu;
- je li zahvat u prostoru koji je predmet koncesije u skladu sa prostornim planom.

Pripremne radnje za davanje koncesije

Članak 68.

Ako su ispunjene pretpostavke za davanje koncesije, davatelj koncesije provodi pripremne radnje .

Pripremne radnje uključuju:

- izradu studije opravdanosti ili analizu davanja koncesije;
- procjenu vrijednosti koncesije;
- imenovanje stručnog povjerenstva za koncesije;
- izradu dokumentacije za nadmetanje.

Davatelj koncesije je dužan razriješiti imovinskopravne odnose na pomorskom dobru prije početka postupka davanja koncesije.

Iznimno, u dokumentaciji za nadmetanje davatelj koncesije može predvidjeti obvezu koncesionara da razriješi imovinskopravne odnose prije sklapanja ugovora o koncesiji.

Studija opravdanosti davanja koncesije

Članak 69.

Studiju opravdanosti davanja koncesije na pomorskom dobru izrađuje davatelj koncesije koji može sukladno posebnim propisima o koncesijama umjesto studije izraditi analizu davanja koncesije.

Studija opravdanosti davanja koncesije ili analiza davanja koncesije treba uz podatke određene propisima o koncesijama uvijek sadržavati određenje vrste i predmeta koncesije, podatke za procijenjenu vrijednosti koncesije, predložene minimalne uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta, rok (vremenski raspon) na koji se daje koncesija, obrazloženje ima li koncesija značajke javno-privatnog partnerstva, te sve ostale podatke nužne za izradu dokumentacije za nadmetanje.

U studiji opravdanosti ili analizi davanja koncesije treba biti navedeno ima li koncesionar pravo stjecanja prava vlasništva na zgradi ili drugoj građevini koju izgradi na temelju ovlasti iz koncesije i davanja koncesije u potkoncesiju.

Studija odnosno analiza davanja koncesije može iznimno omogućiti da se naknada za koncesiju ne mora ugovoriti ako se utvrdi da nije ekonomski opravdana.

Procjena vrijednosti koncesije

Članak 70.

Procijenjena vrijednost koncesije mora biti određena u trenutku u kojem davatelj koncesije započinje postupak davanja koncesije.

Procijenjena vrijednost koncesije računa se na temelju podataka iz studije opravdanosti davanja koncesije, odnosno analize davanja koncesije te se na procjenu vrijednosti na odgovarajući način primjenjuju odredbe propisa o koncesijama.

Stručno povjerenstvo za koncesije

Članak 71.

Stručno povjerenstvo za koncesije iz članka 73. stavak 1. i 2. ovog Zakona imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra, a članovi moraju biti predstavnici tijela državne uprave.

Stručno povjerenstvo za koncesije iz članka 73. stavak 5. ovog Zakona imenuju županijska skupština na prijedlog župana odnosno gradsko vijeće velikog grada na prijedlog gradonačelnika.

Zadatak stručnog povjerenstva između ostalog je pregled i ocjena pristiglih ponuda ili zahtjeva u postupku davanja koncesije, te suradnja sa davateljem koncesije u svim pripremnim radnjama davanja koncesije.

Davatelj koncesije može imenovati jedno stručno tijelo za sve postupke davanja koncesije.

O osnivanju stručnog povjerenstva davatelj koncesija dužan je obavijestiti ministarstvo financija.

Dokumentacija za nadmetanje

Članak 72.

Davatelj koncesije izrađuje dokumentaciju za nadmetanje i dužan je omogućiti svakom gospodarskom subjektu pod jednakim uvjetima preuzimanje dokumentacije i izradu ponude sukladno ovom Zakonu i propisima o koncesijama..

Uz podatke određene u propisu kojim se uređuju koncesije, u dokumentaciji za nadmetanje davatelj koncesije će u slučaju primjene kriterija ekonomski najpovoljnije ponude kriterije poredati po važnosti, prvenstveno vodeći računa o javnom interesu i ciljevima koji se žele ostvariti Strateškim planom upravljanja sukladno članku 35. ovog Zakona i ostalim planovima upravljanja pomorskim dobrom donesenim na osnovi ovog Zakona.

Dokumentacija za nadmetanje može sadržavati iznos i dinamiku ukupnog investicijskog ulaganja kao i druge posebnosti oplemenjivanja i uređenja pomorskog dobra koje su ponuditelji dužni iskazati u svojoj ponudi, uključujući i opseg ograničenja opće upotrebe pomorskog dobra.

Nadležnost za davanje koncesija

Članak 73.

Koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra od interesa i značaja za Republiku Hrvatsku daje Vlada Republike Hrvatske u trajanju do 50 godina.

Koncesije za gospodarsko korištenje od posebnog interesa i značaja za Republiku Hrvatsku gdje se ukupni gospodarski učinci ne mogu ostvariti u roku 50 godina, Vlada Republike Hrvatske može dati u trajanju preko 50 godina, a najduže do 99 godina uz suglasnost Hrvatskog sabora.

Prethodne i pripremne radnje kao i postupak za davanje koncesije iz stavka 1. i 2. ovog članka, osim pregleda i ocjena pristiglih ponuda ili zahtjeva provodi Ministarstvo,

Smatra se da je koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra od interesa i značaja za Republiku Hrvatsku ako uključuje pravo na izgradnju novih i korištenje postojećih građevina za koje je sukladno prostornim planovima i posebnim propisima iz područja prostornog uređenja utvrđeno da su od interesa i značaja za Republiku Hrvatsku.

Koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra od značaja za županiju daje županijska skupština, odnosno na prostoru pomorskog dobra velikog grada gradsko vijeće velikog grada u trajanju do 20 godina.

Iznimno ako se gospodarski učinci koncesije od značaja za županiju ne mogu ostvariti u roku 20 godina, županijska skupština odnosno gradsko vijeće velikog grada mogu dati koncesiju za gospodarsko korištenje u trajanju najduže do 30 godina uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Prethodne i pripremne radnje kao i postupak za davanje koncesije iz stavka 5. ovog članka, osim pregleda i ocjena pristiglih ponuda ili zahtjeva provodi nadležno upravno tijelo županije odnosno velikog grada.

Ako Vlada Republike Hrvatske ocjeni da je određeni projekt od značaja i interesa za Republiku Hrvatsku uvijek može dati koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra uz ograničenje vremenskog trajanja koncesije iz stavka 2. ovog članka.

Dokumentacija za zahvate u prostoru

Članak 74.

Davatelj koncesije dužan je do dana slanja obavijesti o namjeri davanja koncesije za zahvate u prostoru po posebnim propisima ishoditi potrebnu dokumentaciju.

Iznimno, davatelj koncesije može ovlastiti osobu koja je dala inicijativu za pokretanje prethodnih radnji za davanje koncesije da ishodi potrebnu dokumentaciju iz stavka 1. ovog članka.

Ukoliko više osoba da inicijativu za pokretanje prethodnih radnji za davanje koncesije, a u roku od 30 dana od zaprimanja prve inicijative, ovlaštenje za ishodenje potrebne dokumentacije daje se temeljem javnog natječaja.

Ukoliko osoba iz stavka 2. i stavka 3. ovog članka, koja je ishodila potrebnu dokumentaciju po ovlasti davatelja koncesije nije izabrana za koncesionara, ima pravo na povrat stvarnih troškova izrade dokumentacije od izabranog koncesionara.

Postupak davanja koncesija

Članak 75.

Postupak davanja koncesije započinje danom slanja na objavu obavijesti o namjeri davanja koncesije, a provodi se i završava sukladno posebnom propisu o koncesijama.

Obavijest o namjeri davanja koncesija mora među ostalim podacima sadržavati vrstu i predmet koncesije, procjenu vrijednosti koncesije, rok dostave ponude, kriterije za odabir ponude kao i obvezu isključenja ponuditelja u slučajevima iz stavka 3. i 4. ovog članka.

U postupku davanja koncesije ne mogu sudjelovati gospodarski subjekti koji su koristili pomorsko dobro bez valjane pravne osnove ili imaju neizvršene obveze iz ugovora o koncesiji, odobrenja za posebnu upotrebu pomorskog dobra ili dozvole za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru.

U postupku davanja koncesije ne mogu sudjelovati gospodarski subjekti koji u trenutku podnošenja ponude imaju nepodmirene dospjele obveze po osnovi naknade za koncesiju, odobrenja ili dozvole, poreza ili ostalih javnih davanja.

Davatelj koncesije može poništiti postupak davanja koncesije i prije isteka roka za dostavu ponuda ako postanu poznate okolnosti koje bi, da su bile poznate prije pokretanja postupka davanja koncesije, dovele do neobjavlivanja obavijesti o namjeri davanja koncesije.

Ponuda i kriteriji za odabir

Članak 76.

Ponuda se dostavlja u roku određenom u obavijesti o namjeri davanja koncesije, a mora sadržavati zahtjeve i uvjete koji su navedeni u dokumentaciji za nadmetanje .

Na temelju uvjeta i kriterija iz dokumentacije za nadmetanje i posebnih propisa o koncesijama stručno povjerenstvo podnosi davatelju koncesije prijedlog odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja ili odluku o poništenju postupka davanja koncesije.

Odluka o davanju koncesije

Članak 77.

Odluku o davanju koncesije donosi davatelj koncesije na temelju nalaza i mišljenja stručnog povjerenstva za koncesije.

Odluka o davanju koncesije je upravni akt.

Koncesije na zahtjev

Članak 78.

Koncesijom na zahtjev dokazuje se pravo na gospodarsko korištenje i/ili gradnju na pomorskom dobru sukladno dokumentima prostornog uređenja temeljem kojih se može graditi na pomorskom dobru i stječe pravo na:

a) gospodarsko korištenje pomorskog dobra i/ili građenje građevina infrastrukture koje se dijelom nalaze na pomorskom dobru i čija izgradnja je uređena posebnim propisom i mogu se graditi na pomorskom dobru i lučkom području (ceste, pruge, mostovi, vodovodna, kanalizacijska, energetska, telekomunikacijska i dr.)

b) gospodarsko korištenje pomorskog dobra kada je to posljedica ishođene koncesije prema posebnom propisu (solane, iskorištavanje mineralnih i rudnih bogatstava i sl.)

c) gospodarsko korištenje privezišta izdvojenih industrijskih/ servisnih pogona za koje se doprema i otprema sirovina/gotovih proizvoda odvija pretežito morskim putem.

d) gospodarsko korištenje servisnih privezišta od strane zajednice pravnih osoba i/ili fizičkih osoba vlasnika obrta, registriranih na području jedinice lokalne samouprave na čijem području se servisno privezište nalazi

e) sportske luke

Iznimno koncesija na zahtjev može se dati za gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim, turističkim ili smještajnim objektom i nalazi se u turističkoj zoni izvan naselja.

Iznimno koncesija na zahtjev može se dati za gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim, turističkim ili smještajnim objektom najviše kategorije (pet zvjezdica) koji se nalazi unutar naselja.

Članak 79.

Zahtjev za dobivanje koncesije, izuzev koncesije za servisno privezište, podnosi svaki gospodarski subjekt pojedinačno.

Zahtjev mora sadržavati i ponuđenu naknadu za koncesiju, koja ne može biti manja od naknade za koncesiju utvrđene posebnim propisom.

Za koncesiju iz članka 78. stavka 2. i 3. ponuđena koncesijska naknada ne može biti niža od trostrukog iznosa koncesijske naknade postignute na natječaju za gospodarsko korištenje plaže/privezišta/sidrišta unutar iste turističke kategorizacije mjesta.

Podnositelji zahtjeva za koncesiju mora dostaviti dokaze da ispunjava sve uvjete kao i ponuditelj na javnom natječaju za dodjelu koncesije.

Podnositelj zahtjeva za dobivanje koncesije dužan je uz zahtjev predati plan i program zaštite i održavanja pomorskog dobra uključujući i dinamiku te visinu investicija na pomorskom dobru, kao i način te opseg ograničenja opće upotrebe pomorskog dobra za vrijeme trajanja koncesije.

Članak 80.

Na osnovi podnesenog zahtjeva za koncesiju odlukom i ugovorom o koncesiji može se samo ograničiti, ali ne isključiti opća upotreba pomorskog dobra, osim u slučaju i pod uvjetima određenim ovim Zakonom.

Podnositelj zahtjeva za koncesiju na pomorskom dobru mora pružiti dokaze da takvo korištenje ima svoje puno gospodarsko i sigurnosno opravdanje.

Članak 81.

Koncesija na zahtjev daje se na temelju nalaza i mišljenja stručnog povjerenstva za koncesije.

Iznimno, davatelj koncesije, vodeći računa o javnom interesu i položaju pomorskog dobra, može odlukom ograničiti ili potpuno isključiti dodijeljeno pomorsko dobro iz opće upotrebe.

O zahtjevu za dobivanje koncesije na zahtjev davatelj koncesije će donijeti odluku i s podnositeljem zahtjeva sklopiti ugovor o koncesiji.

Odluka o davanju koncesije na zahtjev je upravni akt.

Ako davatelj koncesije ne prihvati zahtjev ponuditelja za davanje koncesije, odlukom će odbiti zahtjev kao neosnovan.

Na nadležnost davanja koncesija na zahtjev, trajanje koncesije i vođenje postupka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 73. ovog Zakona.

Ugovor o koncesiji

Članak 82.

Davatelj koncesije i odabrani najpovoljniji ponuditelj ili podnositelj zahtjeva za davanje koncesije potpisuju ugovor o koncesiji.

Ugovorom o koncesiji određuju se prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Ugovor o koncesiji mora biti sastavljen u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, podacima iz obavijesti o namjeri davanja koncesije, odabranom ponudom te odlukom o davanju koncesije.

Naknada za koncesiju

Članak 83.

Koncesionar je dužan plaćati novčanu naknadu za koncesiju u iznosu i na način kako je to ugovoreno ugovorom o koncesiji.

Prije sklapanja ugovora o koncesiji davatelj koncesije je dužan prikupiti od odabranog koncesionara odgovarajuća jamstva, odnosno instrumente osiguranja naplate naknade za koncesiju te naplate naknade štete zbog neispunjenja ugovornih obveza.

Rok davanja koncesije

Članak 84.

Rok na koji se daje koncesija utvrđuje se u okviru vremenskog raspona koji su određeni ovim Zakonom.

Prilikom određivanja roka na koji se daje koncesija davatelj koncesije sagledava ukupne gospodarske učinke koncesije potrebne da se ulaganja amortiziraju te uzima u obzir cjelovito postojeće stanje izgrađenosti i uređenosti pomorskog dobra koje se daje u koncesiju.

Rok na koji je dana koncesija može se produžiti ako je produljenje nužno kao posljedica izmjena ugovora o koncesiji sukladno članku 85. ovog Zakona, a zahtjev se mora podnijeti najkasnije šest mjeseci prije isteka.

Kada je nužno osigurati neprekinuto obavljanje gospodarskog korištenja pomorskog dobra davatelj koncesije je dužan najmanje šest mjeseci prije isteka roka na koji je koncesija dana pokrenuti novi postupak za davanje koncesije.

Izmjene ugovora o koncesiji

Članak 85.

Ugovor o koncesiji može se, na prijedlog davatelja koncesije ili koncesionara, izmijeniti za vrijeme njegova trajanja samo kada su uvjeti i mogućnosti za nastanak izmjene bili predviđeni u dokumentaciji za nadmetanje i/ili ugovoru o koncesiji sukladno ovom Zakonu i zakonu koji uređuje koncesije.

Ako je u ugovor o koncesiji potrebno unijeti bitne izmjene, davatelj koncesije pokrenut će novi postupak davanja koncesije i sklopiti novi ugovor o koncesiji uzimajući u obzir do tada učinjena ulaganja koncesionara.

Potkoncesija, podugovaranje i prijenos koncesije

Članak 86.

Ugovor o potkoncesiji može biti sklopljen samo na temelju suglasnosti davatelja koncesije. Mogućnost davanja potkoncesije mora biti predviđena u ugovoru o koncesiji.

Za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji, koncesionar može s trećim osobama sklopiti podugovor o obavljanju sporednih djelatnosti koncesije i o tome izvijestiti davatelja koncesije.

Ugovor o koncesiji koncesionar nije ovlašten prenijeti trećoj osobi.

Iznimno, na temelju suglasnosti davatelja koncesije, koncesionar može ugovor o koncesiji prenijeti na treću osobu, koja ispunjava sve uvjete za dobivanje koncesije sukladno odredbama ovog Zakona.

Ugovor o prijenosu koncesije potpisuju davatelj koncesije, dosadašnji koncesionar i novi koncesionar.

Na sva pitanja sklapanja ugovora o potkoncesiji, podugovora i prijenosa koncesije koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se propisi koji uređuju koncesije.

Prestanak koncesije

Članak 87.

Koncesija prestaje na način i pod uvjetima propisanim zakonom kojim se uređuju koncesije.

Na posljedice, prava i obveza iz ugovora o koncesiji, u slučaju prestanka koncesije primjenjuju se odredbe ovog Zakona, propisa o koncesijama i propisa o obveznim odnosima.

Koncesija prestaje:

- a) istekom roka na koji je dana,
- b) smrću koncesionara fizičke osobe, odnosno prestankom koncesionara pravne osobe.

Iznimno, kada koncesionar fizička osoba umre, a vođenje obrta se nastavi sukladno propisima o obrtu, njegovi nasljednici mogu stupiti na mjesto koncesionara, a u slučaju prestanka pravne osobe, pravni sljednici mogu stupiti na mjesto koncesionara.

Koncesija iz stavka 1. točke b) ovoga članka ne prestaje ako nasljednici, odnosno pravni slijednici u roku od 3 mjeseca od dana smrti koncesionara, odnosno prestanka pravne osobe zatraže od davatelja koncesije potvrdu koncesije.

Davatelj koncesije će potvrditi koncesiju ako nasljednik ili slijednik pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka ispune uvjete iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 88.

Nakon prestanka koncesije koncesionar ima pravo uzeti prinove koje je izgradio ako one nisu trajno povezane s pomorskim dobrom i ako je to moguće po prirodi stvari i bez štete za pomorsko dobro.

Ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1.ovog članka prinove se smatraju pripadnošću pomorskog dobra.

Upisnik koncesija i Registar koncesija

Članak 89.

Davatelj koncesije dužan je voditi Upisnik koncesija na pomorskom dobru (*u daljnjem tekstu: Upisnik*) u koji se upisuju sve koncesije i potkoncesije na pomorskom dobru.

Davatelj koncesije je dužan voditi Upisnik kao javnu knjigu u pisanom i elektroničkom obliku.

Sadržaj i način vođenja Upisnika propisuje ministar .

Registar koncesija vodi ministarstvo nadležno za financije te je davatelj koncesije nakon sklapanja ugovora o koncesiji dužan dostaviti ministarstvu nadležnom za financije ugovor, kao i sve izmjene istog, radi unosa u Registar koncesija.

Registar koncesija se vodi sukladno propisima koji uređuju koncesije.

Pravna zaštita i rješavanje sporova

Članak 90.

Pravna zaštita u postupku davanja svih koncesija uređenih ovim Zakonom provodi se u skladu s propisima kojima se uređuje javna nabava.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave nadležna je za rješavanje o žalbama u vezi s postupcima davanja koncesija.

Rješavanje svih ili određenih sporova koji bi mogli nastati iz ugovora o koncesiji, ugovorne strane mogu podvrgnuti arbitraži čije je sjedište na području Republike Hrvatske.

Ako ugovorne stranke nisu ugovorile arbitražno rješavanje sporova, isključivo je nadležan trgovački sud prema sjedištu davatelja koncesije.

4. ZALOŽNO PRAVO NA KONCESIJI

Članak 91.

Na koncesiji se može osnovati založno pravo radi osiguranja tražbine nastale na temelju ugovora o kreditu kojeg je koncesionar kao dužnik sklopio ili hoće sklopiti s financijskom institucijom kao vjerovnikom radi pribavljanja financijskih instrumenata isključivo u svrhu provedbe ugovora o koncesiji.

Založno pravo na koncesiji ovlašćuje založnog vjerovnika da zalogom osiguranu tražbinu, ne bude li mu o dospijeću ispunjena, namiri prijenosom koncesije na treću osobu pod pretpostavkama određenim ovim Zakonom.

Članak 92.

U sporazumu o davanju koncesije u залог, kojeg sklapaju koncesionar i založni vjerovnik, mora biti određeno navedena tražbina vjerovnika koja se osigurava i vrijeme njezina dospijeca, utvrđena vrijednost koncesije te izjava koncesionara da pristaje na osnivanje i upis založnog prava na koncesiji u Upisnik.

Ugovor o osnivanju zaloga na koncesiji mora biti sastavljen u pisanom obliku, a potpis zastupnika odnosno opunomoćenika koncesionara na ugovoru mora biti javnobilježnički ovjeren.

Za sklapanje ugovora o osnivanju zaloga na koncesiji opunomoćenik koncesionara mora imati posebnu punomoć od čijeg davanja nije proteklo više od šest mjeseci.

Ugovor o osnivanju zaloga na koncesiji koji je sklopljen bez prethodne suglasnosti davatelja koncesije, kao i ako prethodno nije utvrđena vrijednost koncesije je ništetan.

Članak 93.

Založno pravo na koncesiji na temelju ugovora stječe se upisom u Upisnik prema vremenu kada je prijedlog za upis založnog prava proveden u službi koja vodi Upisnik.

Založno pravo na koncesiji prestaje brisanjem iz Upisnika ili prestankom koncesije.

Prijedlog za upis, ograničenje, prijenos ili brisanje založnog prava na koncesiji iz Upisnika ovlašteni su podnijeti koncesionar, založni vjerovnik ili druga osoba koja za to ima pravni interes.

Uz prijedlog za upis u Upisnik treba biti priložen ugovor ili druga isprava u izvorniku ili ovjerenom prijepisu, koja je pravni temelj za upis, ograničenje, prijenos ili brisanje založnog prava na koncesiji.

Članak 94.

Ako ugovorom o osnivanju zaloga na koncesiji ili naknadnim sporazumom stranaka nije drukčije određeno koncesionar je kao založni dužnik ovlašten i dalje koristiti založenu koncesiju.

Založni vjerovnik može uz pisanu suglasnost davatelja koncesije na treću osobu, koja ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije, prenijeti ugovor o koncesiji prije dospijeca osigurane tražbine, ako založni dužnik koristi koncesiju na način koji može dovesti do raskida ugovora o koncesiji ili kojim značajno umanjuje vrijednost koncesije.

Članak 95.

Založni dužnik je ovlašten, bez pristanka založnog vjerovnika, a uz suglasnost davatelja koncesije, založenu koncesiju opteretiti novim založnim pravom u korist nekog drugog vjerovnika pod uvjetima propisanim člankom 93. stavkom 1. ovog Zakona.

Prvenstveni red upisa u istom ulošku Upisnika određuje se prema vremenu kada je služba koja vodi Upisnik provela prijedlog za upis.

Prava založnog vjerovnika u slučaju zakašnjenja koncesionara

Članak 96.

Ako koncesionar zalogom osiguranu tražbinu ne ispuni do dana njezina dospijeća, založni vjerovnik je ovlašten pravo na namirenje osigurane tražbine ostvarivati prijenosom koncesije na treću osobu koja ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije.

Prije sklapanja ugovora o prijenosu koncesije iz stavka 1. ovog članka založni vjerovnik mora pribaviti prethodnu suglasnost davatelja koncesije na prijenos i zatražiti procjenu vrijednosti koncesije u vrijeme ostvarivanja prava na namirenje osigurane tražbine.

Davatelj koncesije može uskratiti suglasnost za prijenos založene koncesije ako treća osoba ne ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije

Procjena vrijednosti koncesije provodi se odgovarajućom primjenom zakona kojim se uređuju koncesije.

Ugovor o prijenosu koncesije iz stavka 1. ovog članka, koji je sklopljen bez prethodne suglasnosti davatelja koncesije i ako nije prethodno pribavljena procjena vrijednost koncesije, je ništetan.

Članak 97.

Ugovor o prijenosu koncesije u pisanom obliku sklapaju davatelj koncesije, založni vjerovnik i treća osoba na koju se prenosi koncesija, a potpisi ugovornih strana na ugovoru moraju biti javnobilježnički ovjereni.

U ugovoru o prijenosu koncesije iz stavka 1. ovog članka mora biti određeno preuzima li treća osoba – stjecatelj koncesije obvezu isplate novčane naknade za izvršeni prijenos koncesije i u kojem iznosu ili preuzima koncesiju opterećenu zalogom uz obvezu namirenja osigurane tražbine.

Pri prijenosu koncesije na treću osobu iz članka 96. stavka 1. ovog Zakona založni vjerovnik je dužan postupati s pažnjom dobrog gospodarstvenika, uzimajući u obzir odnos utvrđene vrijednosti koncesije s vrijednošću osigurane tražbine.

Založni dužnik je dužan predati založnom vjerovniku svu dokumentaciju o poslovanju koja je bitna za nastavak korištenja koncesije od strane stjecatelja na koga je prenesena.

Članak 98.

Po jedan primjerak ugovora o prijenosu koncesije ugovorne strane dužne su dostaviti koncesionaru, davatelju koncesije i ministarstvu nadležnom za financije.

O prijenosu koncesije na treću osobu ugovorne strane iz stavka 1. ovog članka dužne su obavijestiti založne vjerovnike koji su stekli založno pravo na koncesiji sukladno članku 97. stavak 1. ovog Zakona.

Članak 99.

Na temelju ugovora o prijenosu koncesije i suglasnosti davatelja koncesije iz članka 95. stavka 2. ovog Zakona, treća osoba – stjecatelj koncesije ovlašten je tražiti brisanje koncesionara - založnog dužnika iz Upisnika i upis koncesije na svoje ime.

Stjecatelj koncesije je ovlašten tražiti, na temelju ugovora o prijenosu koncesije i suglasnosti davatelja koncesije, ovrhu radi predaje u posjed nekretnina koje su predmet koncesije i poduzimanje drugih radnji potrebnih za stjecanje ovlaštenja na korištenje koncesije.

Na stjecatelja koncesije prelaze prava i obveze iz ugovora o koncesiji nastali od dana njegovog upisa u Upisnik.

Prijenosom koncesije na stjecatelja koncesije ne prelaze prava i obveze po ugovorima što ih je založni dužnik sklopio s trećim osobama na temelju koncesije.

Članak 100.

Ako se ugovorom o prijenosu koncesije stjecatelj koncesije obvezao založnom vjerovniku isplatiti novčanom naknadu za izvršeni prijenos, dio isplaćene naknade u iznosu koji prelazi ukupnu zalogom osiguranu tražbinu, založni je vjerovnik dužan predati založnom dužniku.

Kada su se ugovorom o prijenosu koncesije ugovorne strane sporazumjele da stjecatelj koncesiju stječe opterećenu založnim pravom, obveza založnog dužnika na ime osigurane tražbine uključujući kamate i troškove nastale na temelju ugovora o osnivanju zalogu na koncesiji, smatra se namirenom i ona prestaje.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka založno pravo na koncesiji drugih založnih vjerovnika koji su ga stekli nakon založnog vjerovnika koji ima prvenstveni red prestaje.

Članak 101.

Ako je koncesija opterećena s više založnih prava, prednost pri namirivanju ima tražbina koja ima prvenstveni red upisa u Upisniku.

Ako je koncesija opterećena s više založnih prava, iznimno od članka 102. stavka 1. ovog Zakona, založni vjerovnik neće založnom dužniku predati iznos koji prelazi ukupnu zalogom osiguranu tražbinu, nego će taj iznos predati vjerovnicima koji imaju založno pravo na koncesiji prema prvenstvenom redu upisa u Upisniku, a tek po namirenju tražbina svih založnih vjerovnika, ostatak novca bit će predan založnom dužniku.

Članak 102.

Ako založni dužnik u roku ispuni svoju obvezu prema založnom vjerovniku, ili ako osigurana tražbina prestane na bilo koji drugi način, osim tako što je založni vjerovnik prenio založenu koncesiju na treću osobu, založni vjerovnik dužan je bez odgode založnom dužniku predati pisanu izjavu na kojoj je potpis javnobilježnički ovjeren radi brisanja zalogu u Upisniku.

Članak 103.

Na pitanja pravnog odnosa nastalog sklapanjem ugovora o osnivanju zalogu na koncesiji koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa kojima se uređuju koncesije i založno pravo.

Hipoteka na zgradi koju od pomorskog dobra odvaja koncesija

Članak 104.

Koncesionar kao vlasnik zgrade izgrađene na pomorskom dobru na temelju ovlasti iz ugovora o koncesiji, može radi osiguranja određene tražbine osnovati hipoteku na zgradi.

U ugovoru o osnivanju hipoteke na zgradi iz stavaka 1. ovog članka koncesionar se može obvezati da će u slučaju namirenja osigurane tražbine iz vrijednosti zalogu, sa stjecateljem na koga pređe vlasništvo na zalogu, sklopiti ugovor o potkoncesiji, radi korištenja pomorskog dobra u opsegu koliko je potrebno za gospodarsko korištenje založene zgrade.

Prije sklapanja ugovora o osnivanju hipoteke na zgradi iz stavka 1. ovog članka i ugovora o potkoncesiji koncesionar mora pribaviti suglasnost odnosno odobrenje davatelja koncesije.

Članak 105.

U ugovoru o osnivanju hipoteke na zgradi iz članka 15. stavak 1. ovog Zakona, moraju biti određeno navedeni tražbina vjerovnika koja se osigurava i vrijeme njezina dospjeća, vrijeme isteka koncesije na pomorskom dobru na kojem je izgrađena založena zgrada, te izjava koncesionara da će dopustiti vjerovniku da svoje založno pravo upiše kao teret u zemljišnoj knjizi.

Ugovor o osnivanju hipoteke mora biti sastavljen u pisanom obliku, a potpis zastupnika odnosno opunomoćenika koncesionara na ugovoru mora biti javnobilježnički ovjeren.

Za sklapanje ugovora o osnivanju hipoteke opunomoćenik koncesionara mora imati posebnu punomoć od čijeg davanja nije proteklo više od šest mjeseci.

Članak 106.

Založni vjerovnik stječe hipoteku na zgradi uknjižbom toga prava u zemljišnu knjigu kao tereta založene zgrade.

Založena nekretnina ostaje u posjedu i na korištenju koncesionara.

Članak 107.

Ako koncesionar ne ispuni osiguranu tražbinu o dospjeću, založni vjerovnik ju je ovlašten namiriti iz vrijednosti založene nekretnine.

U postupku namirenja osigurane tražbine založena zgrada može se otuđiti u granicama prava i ovlasti određenih za stjecatelja vlasništva na zgradi određenih člankom 15. i 16. ovog Zakona i to osobi koja ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara.

Stjecatelj je ovlašten od koncesionara zahtijevati sklapanje ugovora o potkoncesiji iz članka 104. stavak 2. ovog Zakona.

Prije sklapanja ugovora iz stavka 2. i 3. ovog članka založni vjerovnik mora pribaviti prethodnu suglasnost davatelja koncesije na prodaju zgrade i odobrenje za sklapanje ugovora o potkoncesiji.

Davatelj koncesije može uskratiti suglasnost odnosno odobrenje za sklapanje ugovora iz stavka 2. i 3. ovog članka ako stjecatelj ne ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara iz dokumentacije za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije.

Članak 108.

Na pitanja uređenja i pravnih učinaka hipoteke na zgradi izgrađenoj na pomorskom dobru na temelju ovlasti iz ugovora o koncesiji te ostvarenja prava na namirenje koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa kojima se uređuje založno pravo.

5. PROSTORNO UREĐENJE I GRADNJA

Članak 109.

Ministarstvo sudjeluje u postupku izrade i donošenja svih dokumenata prostornog uređenja koji obuhvaćaju područje pomorskog dobra.

Ministarstvo daje mišljenje na nacrt konačnog prijedloga dokumenta prostornog uređenja.

Članak 110.

Za zahvate u prostoru na pomorskom dobru za koje koncesiju ili odobrenje daje Vlada Republike Hrvatske, posebne uvjete utvrđuje Ministarstvo.

U postupcima iz stavka 1. ovog članka, za sve druge zahvate u prostoru na pomorskom dobru posebne uvjete utvrđuje nadležna lučka kapetanija.

Članak 111.

Tko počini štetu na prostoru pomorskog dobra dužan ju je nadoknaditi.

Pod štetom se podrazumijeva imovinska i neimovinska šteta.

Odgovornost za prouzročenu štetu i njezino popravljanje prosuđuje se po pravilima zakona koji uređuje obvezne odnose.

DIO TREĆI – MORSKE PLAŽE, SIDRIŠTA I PRIVEZIŠTA

GLAVA I. – MORSKE PLAŽE

Članak 112.

Morske plaže dijele se na prirodne i uređene.

Prirodna morska plaža

Članak 113.

Prirodna morska plaža uključuje kopneni i morski prostor pomorskog dobra u općoj upotrebi očuvanih prirodnih karakteristika.

Kopneni dio prirodne plaže obuhvaća prostor nekonsolidiranog materijala (stijene, pijeska, šljunka, njihove kombinacije i sl.) koji se proteže od crte srednjih viših visokih voda do linije trajne vegetacije.

Prirodna plaža uključuje i širi prostor od onoga utvrđenog stavkom 2. ovog članka ako kopneni prostor plaže služi za neposredno uobičajeno korištenje mora.

Prirodnu plažu redovno održavaju općina, grad i pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem.

Prirodne plaže mogu se koristiti za obavljanje djelatnosti na osnovi dozvola ako obavljanje djelatnosti nije u suprotnosti s posebnim propisima o zaštiti prirode.

Uređena morska plaža

Članak 114.

Uređena morska plaža, sukladno prostornom planu, obuhvaća kopneni i morski prostor očuvanih prirodnih karakteristika (prirodna uređena plaža) kao i prostor plaže izmijenjenih prirodnih obilježja (umjetno uređena plaža) koji je infrastrukturno opremljen i uređen te označen i zaštićen s morske i kopnene strane.

Granica morskog prostora plaže u postupku davanja koncesije određuje uvažavajući potrebe korisnika plaže i sigurnost plovidbe.

Obzirom na funkciju i model upravljanja uređene morske plaže su:

- Javna morska plaža;
- Morska plaže hotela, kampova i turističkih naselja;
- Morske plaže za posebne namjene.

Ministar će posebnim propisom urediti funkcije i modele upravljanja morskim plažama, te uvjete korištenja.

Uređene morske plaže mogu se koristiti za obavljanje gospodarske djelatnosti isključivo na osnovi koncesije.

Javna morska plaža

Članak 115.

Javna morska plaža je samostalna uređena morska plaža koja se gospodarski koristi na temelju koncesije i koja služi većem broju turističkih objekata i građana

Javna morska plaža mora biti propisno označena i zaštićena sa kopnene i morske strane i ovlaštenik koncesije mora osigurati sve utvrđene standarde sigurnosti.

Morske plaže hotela, kampova i turističkih naselja

Članak 116.

Morske plaže hotela, kampova i turističkih naselja su uređene morske plaže, koje su s izgrađenim turističkim sadržajima izvan granice pomorskog dobra povezane u funkcionalnu gospodarsku cjelinu .

Uspostavom funkcionalno-gospodarske cjeline koncesionar je dužan osigurati nesmetan prolaz.(šetnica)

Površina prostora plaže koji je povezan u funkcionalnu gospodarsku cjelinu s turističkim sadržajima ovisi o kapacitetu, kategoriji i vrsti objekata i određuje se posebnim propisima.

Članak 117.

Davatelj koncesije ne može isključiti opću upotrebu plaže iz stavka 1. ovog članka te je dužan osigurati i štiti javni interes korištenja plaže posebno u slučaju kada plaža po svojem položaju i funkciji treba zadovoljiti potrebe šireg kruga korisnika.

Iznimno, isključivo korištenje plaže može se dozvoliti za plaže koje su u funkciji turističkih objekata najviše kategorije sukladno ovom Zakonu.

Morske plaže za posebne namjene

Članak 118.

Morske plaže za posebne namjene su uređene morske plaže u posebnoj upotrebi, a koje udovoljavaju zahtjevima i potrebama posebnih korisnika Morske plaže za posebnu namjenu se koriste na osnovi koncesije.

GLAVA II. – SIDRIŠTE

Prirodno morsko sidrište

Članak 119.

Prirodno morsko sidrište je dio morskog akvatorija potpuno očuvanih prirodnih karakteristika, a služi za sigurno sidrenje i označeno je u službenim pomorskim publikacijama.

Prirodno sidrište je u općoj upotrebi te se sidrenje ne može naplaćivati.

Za vrijeme boravka na sidrištu zabranjeno je bacanje i ispuštanje u more krutog i tekućeg otpada kao i sanitarnih voda.

Nautičko sidrište

Članak 120.

Nautičko sidrište je dio morskog akvatorija, koji je opremljen s napravama za sidrenje, a gospodarski se koristi sukladno prostornom planu, posebnim propisima o sigurnosti plovidbe i ovom Zakonu.

Granice nautičkog sidrišta i zaštićeno područje sidrišta moraju biti vidno i javno označeni s podacima o ovlaštenom koncesionaru i broju sidrenih naprava, a prilaz nautičkom sidrištu mora biti otvoren i siguran.

Koncesionar nautičkog sidrišta ili nadležna lučka uprava odgovaraju za sigurnost i red na sidrištu te mogu pružati i ostale usluge nautičarima sukladno ugovoru o koncesiji i ovom Zakonu.

Zaštićeno područje koncesijskog područja nautičkog sidrišta je dio morskog akvatorija prema obali i prema ostalom djelu morskog prostora koji neposredno okružuje nautičko sidrište na udaljenosti najmanje 50, a najviše 150 metara, od vanjske granice nautičkog sidrišta.

Davatelj koncesije utvrđuje zaštićeno područje nautičkog sidrišta na osnovu mišljenja lučke kapetanije.

U zaštićenom području je zabranjeno sidrenje plovnih objekata i hidroaviona vlastitim sidrenim sustavom, osim u slučaju više sile ili nevolje na moru dok one traju.

Na ostala pitanja sidrišta primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovog Zakona kojima se uređuju morske luke.

GLAVA III. – PRIVEZIŠTE

Članak 121.

Privezište je samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, mol, riva, privez) i dio morskog akvatorija koji služi za privez plovnih objekata, a može biti opremljeno napravama za pružanje usluge opskrbe vodom i električnome energijom, a gospodarski se koristi na temelju koncesije sukladno ovom Zakonu.

Servisno privezište

Članak 122.

Servisno privezište je samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, riva, mol, privez) i dio morskog akvatorija, a koje je u funkciji obavljanja djelatnosti servisiranja plovnih objekata, te namijenjeno za pristajanje plovila radi servisa, a gospodarski se koristi na temelju koncesije sukladno ovom Zakonu.

DIO ČETVRTI – MORSKE LUKE

GLAVA I. – ZAJEDNIČKE ODREDBE

Pojam i obuhvat morske luke

Članak 123.

Morska luka (*u daljnjem tekstu: luka*) je dio pomorskog dobra koji je u funkciji pristajanja, sidrenja i zaštite plovnih objekata te obavljanja lučkih djelatnosti.

Luka obuhvaća dio mora, uključujući lučka sidrišta, te s morem neposredno povezan kopneni prostor, s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, gatovima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovnih objekata, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi, a koji čine prostornu i funkcionalnu cjelinu i nalazi se unutar granica lučkog područja.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. i 2. ovog članka, prekrajna oprema u luci nije dio pomorskog dobra.

Članak 124.

Luka se može prostirati na jednom ili više prostorno povezanih i objedinjenih područja (lučki bazeni) ako oni zajedno čine jedinstvenu funkcionalnu cjelinu.

Razvrstaj morskih luka

Članak 125.

Luke se razvrstavaju sukladno njihovoj namjeni i njihovom značaju.

Članak 126.

Luke se razvrstavaju prema namjeni na:

1. luke otvorene za javni promet,
2. luke posebne namjene.

Luke iz stavka 1. ovog članka mogu biti luke otvorene za međunarodni promet ili luke otvorene za domaći promet.

Uvjete za razvrstaj luka u skladu s odredbom stavka 2. ovog članka propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 127.

Luke otvorene za javni promet razvrstavaju se prema značaju na luke :

1. državnog značaja
2. luke regionalnog značaja
3. luke lokalnog značaja

Razvrstaj luka prema stavku 1. ovoga članka obavlja se s obzirom na opseg lučkih djelatnosti, operativnu opremljenost luke, duljinu operativne obale, broju vezova te planirani razvoji luke i njen prometni i gospodarski značaj.

Mjerila za razvrstaj luka prema stavku 2. ovog članka određuje Vlada Republike Hrvatske.

U skladu s mjerilima iz stavka 3. ovog članka, razvrstaj luka određuje ministar.

Članak 128.

Nadležne lučke uprave koje upravljaju lukama otvorenim za javni promet dužne su obavijestiti ministarstvo o promjeni svih okolnosti koje su određene mjerilima za razvrstaj luke iz članka 127. stavka 3. ovog Zakona. Ako primjena tih okolnosti prouzroči uvjete za drukčiji razvrstaj luke, ministar će po službenoj dužnosti razvrstati luku sukladno novim okolnostima.

Ako prema novom razvrstaju lukom treba upravljati druga nadležna lučka uprava, ministar će po službenoj dužnosti obavijestiti osnivača radi odgovarajuće izmjene osnivačkih akata.

Članak 129.

Luke posebne namjene razvrstavaju se prema značaju na:

1. luke državnog značaja;
2. luke regionalnog značaja.

Razvrstaj luka prema stavku 1. ovog članka obavlja se u skladu sa značajem luke utvrđenim dokumentima prostornog uređenja, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 130.

Vlada Republike Hrvatske donosi Strateški plan upravljanja i razvoja morskih luka u Republici Hrvatskoj.

Strateški plan iz stavka 1. ovog članka osnovni je dokument kojim se dugoročno određuju nacionalni interesi razvoja i upravljanja lukama u Republici Hrvatskoj, što pretpostavlja planiranje potreba ulaganja u izgradnju novih luka, potrebe razvoja i modernizacije postojećih luka, ocjenu uloge pojedinih luka u prometnim pravcima, analizu postojećih kapaciteta luka i planiranje potreba njihova proširenja, planiranje gospodarskih učinaka izgradnje novih luka ili proširenja, odnosno modernizacije na pojedine gospodarske grane.

Strateški plan iz stavka 1. ovog članka donosi se za razdoblje od dvadeset godina.

Na temelju Strateškog plana iz stavka 1. ovog članka, Ministarstvo donosi akcijski plan provedbe u desetogodišnjem razdoblju.

GLAVA II. – LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET

1. OSNOVNE ODREDBE

Članak 131.

Luke otvorene za javni promet su luke u kojima je svakom pod jednakim uvjetima omogućena upotreba operativnih obala, lukobrana, sidrišta i drugih objekata u luci u skladu s njihovom namjenom i u granicama raspoloživih kapaciteta, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Luka otvorena za javni promet mora udovoljavati propisanim uvjetima sigurnosti plovidbe, sigurnosne zaštite i zaštite mora od onečišćenja s brodova, u skladu s posebnim propisima.

Članak 132.

Luku otvorenu za javni promet koja je otvorena za međunarodni promet mogu pod jednakim uvjetima upotrebljavati domaći i strani brodovi.

Cjelovito lučko područje

Članak 133.

Luke otvorene za javni promet prostiru se u granicama lučkog područja. Cjelovito lučko područje kojim jedinstveno upravlja nadležna lučka uprava obuhvaća jednu ili više luka otvorenih za javni promet te izdvojena lučka sidrišta, privezišta i druge objekte izvan luke, koji su u javnoj funkciji pristajanja, sidrenja i zaštite plovnih objekata.

Članak 134.

Granice cjelovitog lučkog područja određuju se aktom o osnivanju nadležne lučke uprave koja upravlja tim područjem.

Akt iz stavka 1. ovog članka dostavlja se Agenciji.

2. UPOTREBA I KORIŠTENJE LUKA OTVORENIH ZA JAVNI PROMET

Članak 135.

Luku otvorenu za javni promet može upotrebljavati i koristiti svaka pravna i fizička osoba u skladu s ovim Zakonom i općima aktima nadležne lučke uprave.

Luka otvorena za javni promet može se upotrebljavati, odnosno koristiti prema obuhvatu i namjeni pojedinih dijelova luke.

Obuhvat i namjenu pojedinih dijelova luke određuje nadležna lučka uprava pravilnikom o redu u luci.

Posebna upotreba luke otvorene za javni promet

Članak 136.

Na temelju odobrenja za posebnu upotrebu, koje daje lučka uprava na zahtjev, na području luke otvorene za javni promet, a sukladno odredbama ovog Zakona daje se:

1. pravo na gradnju građevine za potrebe tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima čija je djelatnost u neposrednoj svezi s lučkim područjem ili sa sigurnošću plovidbe, održavanja objekata sigurnosti plovidbe i radijske službe na pomorskim plovnim putovima;
2. pravo na gradnju komunalne i druge infrastrukture koja je u javnom interesu te građevina koje su u njihovoj funkciji;
3. pravo privremenog i povremenog obavljanja djelatnosti u javnom interesu na lučkom području.

3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI U LUKAMA OTVORENIM ZA JAVNI PROMET

Članak 137.

U lukama otvorenim za javni promet gospodarske djelatnosti se obavljaju kao lučke djelatnosti i kao ostale gospodarske djelatnosti.

Lučke djelatnosti

Članak 138.

Lučke djelatnosti obavljaju se temeljem koncesije.

Lučke djelatnosti su:

1. privez i odvez plovnih i plutajućih objekata i hidroaviona;
2. ukrcaj i iskrcaj te prekrcaj i prijenos tereta i njegovo skladištenje;
3. ukrcaj i iskrcaj putnika;
4. prihvata i usmjeravanje vozila u svrhu ukrcaja i iskrcaja motornih vozila
5. lučko tegljenje i potiskivanje;
6. opskrba plovnih objekata gorivom;
7. opskrba plovnih objekata robama i uslugama, osim goriva;
8. pružanje usluga putnicima;
9. usluge dizanja i spuštanja plovnih objekata u more;
10. poslovi kontrole količine i kakvoće robe;
11. prihvata i otprema krutog otpada s pomorskih objekata;
12. prihvata i otprema tekućeg otpada s pomorskih objekata;

Ostale lučke djelatnosti su i druge gospodarske djelatnosti koje se obavljaju u lukama i koje su neposredno u funkciji obavljanja osnovnih lučkih djelatnosti i s njima su u logističkoj, tehnološkoj ili ekonomskoj svezi.

Članak 139.

Koncesijom za obavljanje lučkih djelatnosti može se steći i pravo korištenja izgrađene lučke podgradnje i nadgradnje te pravo na gradnju nove lučke podgradnje i nadgradnje.

Članak 140.

Koncesija za obavljanje lučkih djelatnosti daje se, u pravilu, za obavljanje jedne lučke djelatnosti.

Jednom gospodarskom subjektu ne može se dati koncesija za obavljanje svih lučkih djelatnosti.

Za jednu lučku djelatnost može se dati više koncesija.

Iznimno, ako ne postoji gospodarski interes ili gospodarska opravdanost za obavljanje jedne lučke djelatnosti, lučka uprava će spajanjem više djelatnosti u jednoj koncesiji osigurati gospodarsku opravdanost i pružanje usluga od javnog interesa.

Članak 141.

Davatelj koncesije za obavljanje lučkih djelatnosti je nadležna lučka uprava.

Odabir najpovoljnijeg ponuditelja nadležna lučka uprava temelji na kriterijima:

1. u slučaju ekonomski najpovoljnije ponude:
 - ponuđeni iznos ukupnog investicijskog ulaganja;
 - ponuđeni iznos naknade za koncesiju;

- tehničko-tehnološku opremljenost ponuditelja za izvršavanje predmeta koncesije;
- kvaliteta ponuđene usluge;
- sposobnost i iskustvo ponuditelja za izvršavanje predmeta koncesije;
- utjecaj izvršavanja predmeta koncesije na povećanje prometa u luci;
- zaštita morskog okoliša;

2. najviša ponuđena naknada za koncesiju.

Ovisno o ciljevima koje želi postići, u slučaju primjene kriterija iz stavka 2. podstavka 1. ovog članka nadležna lučka uprava odlučuje koje će kriterije odrediti, a može odrediti i dodatne uvjete ili mjerila kao kriterij za najpovoljnijeg ponuditelja.

Članak 142.

Lučka uprava koja upravlja lukom državnog značaja daje koncesiju za gradnju i/ili obavljanje lučkih djelatnosti u postupku propisanom ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuju koncesije.

Ako obavljanje lučke djelatnosti zahtjeva gradnju objekata podgradnje i nadgradnje koncesija iz stavka 1. ovog članka daje na razdoblje do 30 godina.

Ako obavljanje lučke djelatnosti zahtjeva gradnju objekata nadgradnje koncesija iz stavka 1. ovog članka daje na razdoblje do 20 godina.

Ako obavljanje lučke djelatnosti ne zahtjeva gradnju objekata podgradnje i nadgradnje, niti je prostorno i/ili brojčano ograničeno obavljanje djelatnosti, lučka uprava daje koncesiju u postupku predviđenom za koncesije na zahtjev, a na razdoblje do 10 godina.

Koncesiju iz stavka 2. lučka uprava može, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, dati na razdoblje najdulje do 50 godina.

Koncesije za obavljanje lučkih djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka koje su od posebnog interesa i značaja za Republiku Hrvatsku gdje se ukupni gospodarski učinci ne mogu ostvariti u roku 50 godina, daje nadležna lučka uprava uz prethodnu suglasnost Hrvatskog sabora na prijedlog Vlade Republike Hrvatske najdulje do 99 godina.

Iznimno, koncesiju iz stavka 3. ovoga članka u slučaju da se ukupni gospodarski učinci ne mogu ostvariti u roku 20 godina, lučka uprava može dati na rok do 30 godina, uz prethodnu suglasnost ministarstva.

Članak 143.

Lučka uprava koja upravlja lukom regionalnog i lokalnog značaja daje koncesiju za gradnju i/ili obavljanje lučkih djelatnosti u postupku propisanom ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuju koncesije.

Ako obavljanje lučke djelatnosti zahtjeva gradnju objekata podgradnje i nadgradnje koncesija iz stavka 1. ovog članka daje na razdoblje do 20 godina.

Ako obavljanje lučke djelatnosti zahtjeva gradnju objekata nadgradnje koncesija iz stavka 1. ovog članka daje na razdoblje do 10 godina.

Ako obavljanje lučke djelatnosti ne zahtjeva gradnju objekata podgradnje i nadgradnje, niti je prostorno i/ili brojčano ograničeno obavljanje djelatnosti,

lučka uprava daje koncesiju u postupku predviđenom za koncesije na zahtjev, a na razdoblje do 5 godina.

Koncesiju iz stavka 2. lučka uprava može, uz prethodnu suglasnost ministarstva, dati na razdoblje najdulje do 30 godina.

Iznimno, koncesiju iz stavka 3. ovoga članka u slučaju da se ukupni gospodarski učinci ne mogu ostvariti u roku 10 godina, lučka uprava može dati na rok do 20 godina, uz prethodnu suglasnost ministarstva.

Ostale gospodarske djelatnosti

Članak 144.

Ostale gospodarske djelatnosti, u smislu ovog dijela Zakona, su gospodarske djelatnosti koje se obavljaju u lukama, a nisu neposredno u funkciji obavljanja osnovnih lučkih djelatnosti.

Ostale gospodarske djelatnosti su djelatnosti fumigacije i deratizacije, pranje brodske robe, pomorske agencije, otpreme (špedicije), zastupanja u carinskim i poreznim postupcima te ostale djelatnosti isporuke dobara i pružanja usluga manjeg opsega koje se obavljaju uz naknadu kada ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovog članka.

Ostale gospodarske djelatnosti ne mogu se obavljati u lukama ako se time isključuje ili ograničava obavljanje osnovnih i pomoćnih lučkih djelatnosti.

Članak 145.

Pravo obavljanja ostalih gospodarskih djelatnosti stječe se na temelju dozvola koje daje nadležna lučka uprava.

Dozvola za obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti daje se na razdoblje do tri godine i može se obnovljati.

Postupak i kriteriji za davanje dozvola te kriteriji za određivanje visine naknada za izdane dozvole propisuju se općim aktom nadležne lučke uprave.

1. LUKE DRŽAVNOG ZNAČAJA

Pojam luke državnog značaja

Članak 146.

Luke otvorene za javni promet državnog značaja (*u daljnjem tekstu: luke državnog značaja*) luke su osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku.

Luke državnog značaja isključivo su u funkciji obavljanja lučkih djelatnosti čiji gospodarski učinak nadilazi regionalni značaj.

Članak 147.

Lučko područje luke državnog značaja utvrđuje Vlada Republike Hrvatske u skladu s prostornim planom.

U lučkom području može se odrediti i nautički dio luke samo ako je u cijelosti zadovoljena javna funkcija luke osiguravanjem operativnih potreba.

Luka državnog značaja može se prostirati u administrativnim granicama više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s prostornim planom.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su usklađivati svoje prostorne planove sukladno interesima razvoja luka državnog značaja na zahtjev ministarstva, ako to opravdavaju gospodarski, administrativni i drugi razlozi.

Lučka uprava

Članak 148.

Lukom državnog značaja upravlja lučka uprava.

Lučka uprava u pravilu upravlja samo jednom lukom državnog značaja.

Osnivanje lučke uprave

Članak 149.

Lučka uprava je pravna osoba čije je osnivanje, ustrojstvo i djelokrug rada propisan ovim Zakonom.

Lučka uprava osniva se radi upravljanja lukom državnog značaja.

Osnivač lučke uprave je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u ime Republike Hrvatske obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Ako ovim Zakonom nije što drukčije propisano, na lučku upravu se primjenjuju propisi koji uređuju ustanove.

Članka 150.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o osnivanju lučke uprave.

Odluka iz stavka 1. ovog članka sadrži, pored odredbi koje mora sadržavati akt o osnivanju ustanova prema posebnim propisima koji uređuju ustanove, i odredbe kojima se određuje granica lučkog područja svake pojedine luke i granica cjelovitog lučkog područja kojim upravlja lučka uprava.

Poslovi lučke uprave

Članak 151.

Poslovi lučke uprave su:

1. briga o građenju, održavanju, upravljanju, zaštiti i unapređenju pomorskog dobra koje predstavlja lučko područje,
2. građenje i održavanje lučke podgradnje,
3. stručni nadzor nad građenjem, održavanjem, upravljanjem i zaštitom lučkog područja (lučke podgradnje i nadgradnje),
4. osiguravanje trajnog i nesmetanog obavljanja lučkog prometa, tehničko-tehnološkog jedinstva i sigurnosti lučkog područja za plovidbu, te osiguranje reda u luci,
5. osiguravanje pružanja usluga od općeg interesa ili usluga za koje ne postoji gospodarski interes drugih gospodarskih subjekata, (čuvanje luke, vatro zaštita i td.),
6. organiziranje prihvata otpada s plovnih objekata i njegove otpreme,

7. usklađivanje i nadzor rada koncesionara na lučkom području,
8. donošenje odluke o osnivanju i upravljanju slobodnom zonom na lučkom području sukladno propisima koji uređuju slobodne zone,
9. davanje koncesija i dozvola
10. druge poslove utvrđene zakonom.

Poslovi koji se odnose na održavanje reda u luci, sigurnost luke, sigurnosnu zaštitu luke, ne mogu se prenijeti na druge fizičke ili pravne osobe temeljem koncesije.

Poslovi iz stavka 1. točke 5. i 6. ovog članka lučka uprava može obavljati samostalno ili putem koncesije povjeriti trećima.

Tijela lučke uprave

Članak 152.

Tijela lučke uprave su: upravo vijeće i ravnatelj
Unutarnje ustrojstvo lučke uprave uređuje se statutom lučke uprave, u skladu s ovim Zakonom i uredbom o osnivanju.

Upravno vijeće

Članak 153.

Upravno vijeće upravlja lučkom upravom.

Upravno vijeće:

- donosi statut lučke uprave i odlučuje o njegovim promjenama;
- donosi desetogodišnji program i plana razvoja luke;
- donosi financijski plan lučke uprave i prihvaća godišnji obračun;
- donosi lučke tarife;
- daje koncesije za gospodarsko korištenje;
- daje odobrenja za posebnu upotrebu;
- daje dozvole za obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti;
- utvrđuje lučke uzance;
- imenuje i razrješava ravnatelja;
- imenuje i razrješava članove Savjeta lučke uprave;
- donosi opće akte lučke uprave;
- osniva stručna povjerenstva za koncesije;
- osniva radna tijela za obavljanje i praćenje poslova iz njegova djelokruga rada, te imenuje i razrješava njihove članove;
- obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom i statutom lučke uprave.

Upravno vijeće donosi statut lučke uprave uz prethodnu suglasnost ministra.

Upravno vijeće donosi desetogodišnji program i plan razvoja luke uz prethodnu suglasnost ministra, a na temelju Strateškog plana iz članka 130. ovoga Zakona.

Članak 154.

Upravo vijeće ima pet članova koje imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske.

Predsjednika i dva člana Vlada Republike Hrvatske imenuje i razrješava na prijedlog ministra te po jednog člana na prijedlog jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave u kojima je registrirano sjedište lučke uprave.

Mandat članova upravnog vijeća je četiri godine i ista osoba može biti ponovno imenovana.

Prava i obveze članova upravnog vijeća, način njihova rada i donošenja odluka propisuju se statutom i općim aktima lučke uprave.

Ravnatelj

Članak 155.

Ravnatelj je poslovodni i stručni voditelj lučke uprave.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje lučke uprave, predstavlja i zastupa lučku upravu te odgovara za zakonitost rada lučke uprave.

Ravnatelj je za svoj rad odgovoran upravnom vijeću, ministru i Vladi Republike Hrvatske.

Članak 156.

Ravnatelja na temelju javnog natječaja imenuje i razrješava upravno vijeće na temelju prethodne suglasnosti ministra..

Za ravnatelja se može imenovati osoba koja ispunjava uvjete propisane statutom lučke uprave.

Mandat ravnatelja je četiri godine.

Postupak imenovanja ravnatelja propisuje se statutom lučke uprave.

Ravnatelj s predsjednikom Upravnog vijeća lučke uprave zaključuje ugovor o radu.

Dužnosti ravnatelja su:

1. izvršava opće akte i druge odluke upravnog vijeća te prati njihovu provedbu;
2. predlaže upravnom vijeću opće akte;
3. predlaže upravnom vijeću desetogodišnji program i plana razvoja luke;
4. predlaže upravnom vijeću financijski plan lučke uprave i podnosi mu godišnji obračun;
5. ustrojava stručne službe lučke uprave;
6. odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, te zaključuje ugovore o radu;
7. usklađuje rad koncesionara u luci;
8. obavlja druge poslove u skladu s ovim Zakonom, statutom i općima aktima lučke uprave.

Ravnatelj može imati pomoćnika. Način imenovanja pomoćnika ravnatelja uređuje se statutom.

Članak 157.

Ravnatelj može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan iz opravdanih razloga.

Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja:

1. ako ravnatelj sam zatraži razrješenje u skladu s ugovorom o radu;
2. ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu;
3. ako ravnatelj ne postupa po propisima ili općim aktima lučke uprave, ili neosnovano ne izvršava odluke upravnog vijeća ili postupa protivno njima,
4. ako ravnatelj svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči lučkoj upravi veću štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti lučke uprave.

Prije donošenja odluke o razrješenju, ravnatelju se mora dati mogućnost da se izjasni o razlozima za razrješenje.

Financiranje lučke uprave

Članka 158.

Prihodi lučke uprave jesu:

1. lučke pristojbe,
2. naknada od koncesija i odobrenja na lučkom području
3. naknada od dozvola na lučkom područje
4. sredstva iz državnog proračuna,
5. ostali prihodi u skladu sa zakonom.

Iznimno, lučka uprava može ostvarivati prihode obavljanjem poslova iz članka 151. stavka 1. točke 5. i 6.

Sredstvima osiguranim u državnom proračunu lučka uprava može financirati samo izgradnja i održavanje lučke podgradnje.

Ostala sredstva iz stavka 1. ovoga članka pripadaju u cijelosti lučkoj upravi na čijem području se ubiru i namijenjena su za:

1. izgradnju i održavanje lučke nadgradnje i podgradnje,
2. opremanje luke opremom za zaštitu mora od onečišćenja s brodova,
3. održavanje dubine u luci i na sidrištu luke,
4. troškove poslovanja lučke uprave.

2. LUKE REGIONALNOG I LOKALNOG ZNAČAJA

Luke regionalnog značaja

Članak 159.

Luke otvorene za javni promet regionalnog značaja (*u daljnjem tekstu: luke regionalnog značaja*) su luke u funkciji osiguravanja prometne povezanosti obale i otoka u javnom prijevozu u linijskom obalnom pomorskom prometu ili su u funkciji obavljanja lučkih djelatnosti čiji gospodarski učinak ima regionalni značaj.

Lučko područje luke regionalnog značaja utvrđuje županijska skupština u skladu s prostornim planom i uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske

Luke lokalnog značaja

Članak 160.

Luke otvorene za javni promet lokalnog značaja (*u daljnjem tekstu: luke lokalnog značaja*) su luke prvenstveno u funkciji osiguravanja stalnog priveza brodova, jahti ili brodica ili u funkciji obavljanja lučkih djelatnosti čiji gospodarski interes ima lokalni značaj.

Lučko područje luke lokalnog značaja utvrđuje županijska skupština u skladu s prostornim planom i uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske

Dijelovi luka regionalnog i lokalnog značaja

Članak 161.

Luke regionalnog i lokalnog značaja imaju operativni dio luke i komunalni dio luke, te ukoliko ima prostora i potrebe mogu imati i nautički dio luke i iskrcajno mjesto za ribarska plovila.

Pri određivanju namjene pojedinog djela luke regionalnog i lokalnog značaja osigurava se prvenstveno operativni dio luke, a potom komunalni dio luke.

U lukama regionalnog i lokalnog značaja može se odrediti nautički dio luke samo ako je u cijelosti zadovoljena javna funkcija luke osiguravanjem operativnog i komunalnog dijela luke.

U lukama regionalnog značaja mora se osigurati operativni dio luke prikladan za potrebe linijskog obalnog pomorskog prometa.

Članak 162.

Operativni dio luke je dio luke namijenjen pristajanju brodova u javnom prijevozu u linijskom obalnom pomorskom prometu, brodova i brodica koji prevoze teret radi ukrcaja i iskrcaja te brodova, jahti ili brodica za povremeni prijevoz putnika.

Operativni dio luke može biti namijenjen i pristajanju hidroaviona ako se ispune uvjeti u skladu s posebnim propisima.

Članak 163.

Komunalni dio luke je dio luke namijenjen za stalni privez brodova, jahti ili brodica koji se koriste za osobne potrebe.

U komunalnom dijelu luke za korištenje veza sklapa se ugovor o stalnom vezu, a prvenstvo na dobivanje veza imaju:

1. vlasnici broda/brodice koji imaju prebivalište ili sjedište na području jedinice lokalne samouprave, i plovilo je upisano na području nadležne lučke kapetanije ili ispostave nadležne za tu luku, u svrhu obavljanja gospodarske djelatnosti posebice za ribarstvo ili prijevoz putnika
2. vlasnici plovila koji imaju prebivalište na području jedinice lokalne samouprave, i brod/brodica je upisan na području nadležne lučke kapetanije ili ispostave nadležne za tu luku, u svrhu sporta i razonode,
3. vlasnici brodova/brodica čije plovilo pretežito boravi na tom području i upisano je na području nadležne lučke kapetanije ili ispostave.

Prilikom dodjele pojedinog veza na komunalnom dijelu luke potrebno je voditi brigu o dužini i namjeni plovila, te ista plovila prema tim kriterijima i grupirati.

Članak 164.

Nautički dio luke je dio luke namijenjen za privremeni privez brodova, jahti ili brodica koji u pravilu ne traje dulje od mjesec dana.

Nautički dio luke može se koristiti i za privez brodova, jahti ili brodica u zimovanju.

Zimovanje, u smislu ovog Zakona, jest neprekinuti boravak plovnog objekta u luci izvan nautičke sezone koje ne može trajati dulje od šest mjeseci.

Vrijeme zimovanja određuje ministar.

Članak 165.

Kriterije za određivanje namjene pojedinih dijelova luke regionalnog i lokalnog značaja i uvjete za njihovo korištenje propisuje ministar.

Obuhvat i namjenu pojedinih dijelova luke regionalnog i lokalnog značaja sukladno kriterijima iz stavka 1. ovog članka određuje županijska lučka uprava pravilnikom o redu u luci.

Županijska lučka uprava

Članak 166.

Lukama regionalnog i lokalnog značaja upravljaju županijske lučke uprave.

Županijske lučke uprave upravljaju i privezištima i sidrištima izvan luka, koja se nalaze unutar granica cjelovitog lučkog područja.

U jedinicama područne (regionalne) samouprave osniva se jedna županijska lučka uprava, koja može imati ispostave.

Osnivanje županijske lučke uprave

Članak 167.

Županijska lučka uprava je pravna osoba čije je osnivanje, ustrojstvo i djelokrug rada utvrđeno ovim Zakonom.

Osnivač županijske lučke uprave je jedinica područne (regionalne) samouprave, a osnivačka prava u ime jedinice područne (regionalne) samouprave obavlja predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Ako ovim Zakonom nije što drukčije propisano, na županijsku lučku upravu se primjenjuju propisi koji uređuju ustanove.

Članka 168.

Odluku o osnivanju županijske lučke uprave donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Odluka iz stavka 1. ovog članka sadrži, pored odredbi koje mora sadržavati akt o osnivanju ustanova prema propisima koji uređuju ustanove, i odredbe kojima se određuje granica lučkog područja svake pojedine luke i granica cjelovito lučkog područja kojim upravlja županijska lučka uprava.

Poslovi lučke uprave

Članak 169.

Poslovi županijske lučke uprave su:

1. briga o građenju, održavanju, upravljanju, zaštiti i unapređenju lučkog područja;
2. građenje i održavanje lučke podgradnje i nadgradnje;
3. osiguravanje trajnog i nesmetanog obavljanja lučkog prometa, tehničko-tehnološkog jedinstva i sigurnosti lučkog područja za plovidbu;
4. osiguranje reda u luci;
5. osiguravanje pružanja usluga od općeg interesa ili usluga za koje ne postoji gospodarski interes drugih gospodarskih subjekata, (čuvanje luke, vatro zaštita i td.);
6. osiguravanje prihvata otpada s plovnih objekata i njegove otpreme;
7. osiguravanje sigurnog veza plovnih objekata;
8. usklađivanje i nadzor rada koncesionara na lučkom području;
9. davanje koncesija, odobrenja i dozvola;
10. obavljanje drugih poslova utvrđenih ovim Zakonom.

Poslovi iz stavka 1. točke 5. i 6. ovog članka lučka uprava može obavljati samostalno ili putem koncesije povjeriti trećima.

Tijela županijske lučke uprave

Članak 170.

Tijela županijske lučke uprave su: upravo vijeće i ravnatelj.

Unutarnje ustrojstvo lučke uprave uređuje se statutom županijske lučke uprave, u skladu s ovim Zakonom i odlukom o osnivanju.

Upravno vijeće

Članak 171.

Upravno vijeće upravlja županijskom lučkom upravom.

Upravno vijeće:

- donosi statut lučke uprave i odlučuje o njegovim promjenama;
- donosi trogodišnji program i plana razvoja luka na lučkom području lučke uprave;
- donosi financijski plan lučke uprave i prihvaća godišnji obračun;
- donosi lučke tarife;
- daje koncesije za gospodarsko korištenje;
- daje odobrenja za posebnu upotrebu;
- daje dozvole za obavljanje gospodarskih djelatnosti;
- imenuje i razrješava ravnatelja;
- donosi opće akte;
- osniva stručna povjerenstva za koncesije;

- osniva radna tijela za obavljanje i praćenje poslova iz njegova djelokruga rada, te imenuje i razrješava njihove članove;
- obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom i statutom županijske lučke uprave.

Upravno vijeće donosi statut županijske lučke uprave uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave. Upravno vijeće donosi trogodišnji program i plan razvoja luka uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave, a na temelju Strateškog plana iz članka 130. ovoga Zakona.

Članak 172.

Upravno vijeće ima pet članova koje imenuje župan. Predsjednika i dva člana upravnog vijeća imenuje župan samostalno. Jednog člana upravnog vijeća župan imenuje na prijedlog ministra, a jednog na prijedlog svih jedinica lokalne samouprave na području županije. Prava i obveze članova upravnog vijeća, način njihova rada i donošenja odluka propisuju se statutom i općim aktima županijske lučke uprave.

Ravnatelj

Članak 173.

Ravnatelj je poslovodni i stručni voditelj županijske lučke uprave. Ravnatelj organizira i vodi poslovanje županijske lučke uprave, predstavlja i zastupa i odgovoran je za zakonitost rada županijske lučke uprave. Ravnatelj je za svoj rad odgovoran upravnom vijeću i osnivaču.

Članak 174.

Ravnatelj:

- izvršava opće akte i druge odluke upravnog vijeća te prati njihovu provedbu;
- predlaže upravnom vijeću opće akte;
- predlaže upravnom vijeću trogodišnji program i plan razvoja luka na cjelovitom lučkom području županijske lučke uprave;
- predlaže upravnom vijeću financijski plan županijske lučke uprave i podnosi mu godišnji obračun;
- ustrojava stručne službe županijske lučke uprave;
- odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa;
- usklađuje rad koncesionara na lučkom području županijske lučke uprave;
- obavlja druge poslove u skladu s ovim Zakonom, statutom i općima aktima županijske lučke uprave.

Članak 175.

Ravnatelja na temelju javnog natječaja imenuje i razrješava upravno vijeće uz prethodnu suglasnost ministra. Za ravnatelja se može imenovati osoba koja ispunjava uvjete propisane statutom županijske lučke uprave. Mandat ravnatelja je četiri godine.

Postupak imenovanja ravnatelja detaljnije se utvrđuje statutom županijske lučke uprave.

Ravnatelj s predsjednikom Upravnog vijeća županijske lučke uprave sklapa ugovor o radu.

Članak 176.

Ravnatelj može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan iz opravdanih razloga.

Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja:

1. ako je ravnatelj sam zatraži razrješenje u skladu s ugovorom o radnom odnosu,
2. ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu,
3. ako ravnatelj ne postupa po propisima ili općim aktima županijske lučke uprave, ili neosnovano ne izvršava odluke upravnog vijeća ili postupa protivno njima,
4. ako ravnatelj svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči lučkoj upravi veću štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti lučke uprave.

Ako upravno vijeće ne postupi prema odredbi stavka 2. ovog članka, ravnatelja će razriješiti ministar.

Prije donošenja odluke o razrješenju, ravnatelju se mora dati mogućnost da se izjasni o razlozima za razrješenje.

Financiranje županijske lučke uprave

Članka 177.

Prihodi županijske lučke uprave jesu:

1. lučke pristojbe,
2. naknada od koncesija i odobrenja na lučkom području
3. naknada od dozvola na lučkom područje
4. sredstva iz proračuna osnivača,
5. ostali prihodi u skladu sa zakonom.

Iznimno, županijska lučka uprava može ostvarivati prihode obavljanjem poslova iz članka 169. stavka 1. točke 5. i 6., te državnog proračuna

Sredstvima osiguranim u proračunu osnivača i državnom proračunu županijska lučka uprava može financirati samo izgradnja i održavanje lučke podgradnje.

Ostala sredstva iz stavka 1. ovoga članka pripadaju u cijelosti lučkoj upravi na čijem području se ubiru i namijenjena su za:

1. izgradnju i održavanje lučke nadgradnje i podgradnje,
2. opremanje luke opremom za zaštitu mora od onečišćenja s brodova,
3. održavanje dubine u luci i na sidrištu luke,
4. troškove poslovanja lučke uprave.

11. LUČKE TARIFE

Članak 178.

Lučkim tarifama određuju se iznosi lučkih pristojbi i iznosi lučkih naknada. Lučke tarife javno se objavljuju na oglasnoj ploči i internetskim stranicama nadležne lučke uprave, u skladu s njenim općim aktima. Lučke tarife stupaju na snagu istekom osmog dana od dana objave u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

Lučke pristojbe

Članak 179.

Lučke pristojbe plaćaju korisnici luka otvorenih za javni promet. Lučke pristojbe su:

1. pristojba za upotrebu obale;
2. brodska ležarina;
3. pristojba za vez.

Lučke pristojbe ne plaćaju hrvatski ratni brodovi i hrvatski javni brodovi i brodice.

Članak 180.

Pristojba za upotrebu obale plaća se za korištenje luke u svrhu ukrcaja i iskrcaja tereta, putnika i vozila s uređenih lučkih površina.

Pristojba za upotrebu obale može se odrediti s obzirom na količinu i vrstu tereta, odnosno broj putnika i vozila, s obzirom na vrijeme tijekom kojeg brod koristi luku i s obzirom na duljinu i namjenu broda.

Obveznik plaćanja pristojbe iz stavka 1. ovog članka je vlasnik broda ili brodar koji koristi luku.

Članak 181.

Brodska ležarina plaća se za korištenje luke u bilo koju drugu svrhu osim radi ukrcaja i iskrcaja tereta, putnika i vozila s uređenih lučkih površina.

Brodska ležarina može se odrediti samo s obzirom na vrijeme tijekom kojeg brod koristi luku i s obzirom na duljinu i namjenu broda.

Brodska ležarina ne plaća se za vrijeme korištenja luke za vrijeme za koje se plaća pristojba za upotrebu obale.

Obveznik plaćanja pristojbe iz stavka 1. ovog članka je vlasnik broda ili brodar koji koristi luku.

Iznimno, brodsku ležarinu ne plaćaju vlasnici brodova ili brodari koji obavljaju javni prijevoz u linijskom obalnom pomorskom prometu.

Članak 182.

Pristojba za vez plaća se za upotrebu veza u luci za ribarske brodove, znanstvenoistraživačke brodove, tegljače, tehničke plovne objekte, plutajuće objekte, jahte i brodice.

Pristojba za vez može se odrediti samo s obzirom na vrijeme tijekom kojeg brod koristi luku, s obzirom na duljinu i namjenu broda ili paušalno.

Obveznik plaćanja pristojbe iz stavka 1. ovog članka je vlasnik broda ili brodar koji koristi luku.
Pristojba za vez na nautičkom djelu luke otvorene za javni promet smatra se lučkom uslugom.

Članak 183.

Tarife lučkih pristojbi donosi nadležna lučka uprava objedinjeno ili posebno za pojedinu luku otvorenu za javni promet.
Najviši iznos tarifa lučkih pristojbi koje se odnose na brodove koji obavljaju javni obalni linijski pomorski promet propisuje ministar.
Najviši iznos tarifa lučkih pristojbi koje se odnose na ribarske brodove propisuje ministar uz mišljenje ministra nadležnog za poslove ribarstva.

Članak 184.

Lučke pristojbe prihod su nadležne lučke uprave.
Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, na dijelovima luke otvorene za javni promet koji su izgrađeni na temelju ugovora o koncesiji nadležna lučka uprava lučke pristojbe može ustupiti koncesionaru u skladu s ugovorom o koncesiji.

Članak 185.

Lučke pristojbe plaćaju se na temelju naloga za plaćanje lučke pristojbe.
Nalog za plaćanje lučke pristojbe je ovršna isprava.
Nalog za plaćanje lučke pristojbe sadrži nalog obvezniku plaćanja lučke pristojbe da utvrđeni iznos pristojbe u određenom roku uplati na račun lučke uprave, kao i nalog Financijskoj agenciji za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima obveznika plaćanja lučke pristojbe sa svih njegovih računa i oročenih novčanih sredstava prema odredbama zakona koji uređuje provedbu ovrhe na novčanim sredstvima, u slučaju ako obveznik ne plati dužnu pristojbu.
Na provedbu ovrhe naloga za plaćanje lučke pristojbe na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje ovrhu.

Lučke naknade

Članak 186.

Lučke naknade su naknade koje korisnici usluga plaćaju koncesionaru za usluge koje im koncesionari stvarno isporučuje.
Lučke naknade plaćaju se za obavljane usluge lučkih djelatnosti koje su obavljane na temelju koncesije.

Članak 187.

Tarifom lučkih naknada propisuju se lučke naknade posebno za svaku od lučkih djelatnosti koje su predmet koncesije.
Najviše iznose lučkih naknada utvrđuje nadležna lučka uprava.
Tarife lučkih naknada donosi koncesionar samostalno, te je dužan iznose istih određivati do visine najviših iznosa što ih je odredila nadležna lučka uprava.

Koncesionari su dužni javno objaviti tarife lučkih naknada za svaku pojedinu vrstu lučkih djelatnosti.

Ugovorom o koncesiji nadležna lučka uprava i koncesionar mora se predvidjeti način i rokovi izmjene tarifa lučkih naknada.

Članak 188.

Iznimno od odredbe članka 187. ovog Zakona, nadležna lučka uprava može, radi osiguranja konkurentnosti luke i konkurentnosti djelatnosti unutar luke, odlukom sniziti tarifu lučkih naknada koju je donio koncesionar u cijelosti ili djelomično, ako utvrdi postojanje objektivnih okolnosti koje dovode u vezu tarifu lučkih naknada i nekonkurentnost luke.

Odluka iz stavka 1. ovog članka mora biti obrazložena, vremenski ograničena i javno objavljena.

Nadležna lučka uprava dužna je pri određivanju vremenskog važenja odluke iz stavka 1. ovog članka voditi računa o mogućnosti koncesionara da prilagodi svoje poslovanje smanjenoj tarifi.

Članak 189.

Ako odluka iz članka 188. ovog Zakona i rok njezina važenja bitno utječe na poslovanje koncesionara tako da se može objektivno utvrditi da se neće ostvariti njegov gospodarski interes u izvršavanju predmeta koncesije, koncesionar može jednostrano raskinuti ugovor o koncesiji.

U slučaju iz stavka 1. ovog članka, koncesionar može ostvarivati pravo na naknadu štete u skladu s mjerilima i kriterijima utvrđenim ugovorom o koncesiji.

GLAVA III – LUKE POSEBNE NAMJENE

1. OSNOVNE ODREDBE

Članak 190.

Luke posebne namjene su luke koje su u funkciji obavljanja određenih djelatnosti te u funkciji upotrebe, odnosno gospodarskog korištenja određenih korisnika.

Granice luke posebne namjene određuje davatelj koncesije u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije, a na temelju akta o utvrđivanju granica lučkog područja luke posebne namjene.

Na koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovog Zakona koje uređuju koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

Članak 191.

Lukama posebne namjene upravlja koncesionar.

Koncesionar upravlja lukom posebne namjene samostalno u skladu s ugovorom o koncesiji i dužan je održavati luku prema njezinoj namjeni i zahtjevima sigurnosti plovidbe, sigurnosne zaštite i zaštite mora od onečišćenja.

Članak 192.

Odredbe članka 190. i članka 191. ovog Zakona ne primjenjuju se na vojne luke.

2. PODJELA LUKA POSEBNE NAMJENE

Članak 193.

Luka posebne namjene može biti:

1. vojna luka.
2. brodogradilišna luka;
3. industrijska luka;
4. ribarska luka;
5. luka nautičkog turizma;
6. sportska luka;

Potkoncesija i podugovaranje u lukama posebne namjene

Članak 194.

Ugovorom o koncesiji za luku posebne namjene odrediti će se osnovne i sporedne djelatnosti u luci posebne namjene.

Osnovne djelatnosti ne mogu se dati u potkoncesiju niti obavljati od strane trećih osoba.

Sporedne djelatnosti obavljaju se na temelju zaključenog ugovora o obavljanju sporedne djelatnosti s koncesionarom, te je koncesionar o takvom ugovoru dužan izvijestiti davatelja koncesije.

Za obavljanje sporednih djelatnosti kada je potrebno isključivo korištenje infrastrukture dijela lučkog područja koncesionar je dužan sklopiti ugovor o potkoncesiji uz suglasnost davatelja koncesije.

Vojna luka

Članak 195.

Vojna luka je luka posebne namjene koja se koristi samo za vojne namjene, u svrhu pristajanja, sidrenja i zaštite hrvatskih ratnih brodova i hrvatskih javnih brodova, u skladu s posebnim zakonom, bez koncesije.

Lukom iz stavka 1. ovoga članka upravlja ministarstvo nadležno za poslove obrane.

Odluku o osnivanju luke posebne namjene, utvrđivanju granice lučkog područja vojne luke te uvjetima i načinu upotrebe donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra obrane.

Iznimno Vlada Republike Hrvatske može odobriti uplovljavanje u vojne luke i trgovačkih brodova radi osiguranja opskrbe vojnih postrojbi ili osiguranja robnih rezervi ili drugih potreba od značaja za sigurnost zemlje.

U slučaju iz stavka 4. ovog članka ministarstvo nadležno za poslove obrane mora osigurati da luka udovoljava svim standardima sigurnosti plovidbe, sigurnosne zaštite i zaštite mora od onečišćenja s brodova propisanih međunarodnim i nacionalnim propisima za luke otvorene za

međunarodni promet.

Brodogradilišna luka

Članak 196.

Brodogradilišna luka je luka koja je namijenjena obavljanju gospodarskih djelatnosti koje su u funkciji gradnje, popravka i održavanja pomorskih objekata.

Koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za brodogradilišnu luku može se dati samo gospodarskim subjektima koji su registrirani za obavljanje brodograđevne djelatnosti.

Industrijska luka

Članak 197.

Industrijska luka je luka namijenjena ukrcaju, iskrcaju, prekrcaju i skladištenju tereta kojeg koncesionar koristi za proizvodnju, obradu i preradu u obavljanju registrirane djelatnosti.

Ribarska luka

Članak 198.

Ribarska luka je luka namijenjena ukrcaju, iskrcaju, prekrcaju i skladištenju ulova ribe i drugih morskih organizama ili njihovih proizvoda iz gospodarskog ribolova na moru.

Ribarsku luku mogu koristiti samo ribarski brodovi i ribarske brodice.

Koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za ribarsku luku može se dati, samo gospodarskim subjektima i zajednicama tih subjekata, koji su upisani u Registar subjekta u ribarstvu sukladno zakonu kojim se uređuje morsko ribarstvo.

Luka nautičkog turizma

Članak 199.

Luka nautičkog turizma je luka namijenjena pristajanju, čuvanju i održavanju plovniha objekata za nautički turizam u kojoj se uz djelatnosti priveza i odveza te usluge korištenja veza mogu obavljati zajedno s turističkim i ugostiteljskim djelatnostima tako da njihovo obavljanje predstavlja poslovno funkcionalnu cjelinu.

Sportska luka

Članak 200.

Sportska luka je luka namijenjena pristajanju, čuvanju i održavanju brodice i jahti te objekata i opreme za sport.

Koncesija na zahtjev za sportsku luku daje se pravnim osobama u sustavu sporta, neovisno o njihovom organizacijskom obliku koji se bave sportovima na ili u moru i koji imaju aktivne natjecatelje u najmanje tri uzrastne kategorije.

Koncesionar je dužan označiti na geodetskoj podlozi izrađenoj u mjerilu 1:200 sportski odnosno komunalni dio sportske luke, te eventualne prostore za uslužne djelatnosti.

Na komunalni dio primjenjuju se sve odredbe ovog Zakona u kojima su takvi dijelovi luke uređeni u sustavu javnih luka.

Koncesionar je dužan voditi odvojene poslovne knjige u odnosu na sportski dio luke od preostalog dijela luke.

Koncesionar koji je dobio koncesiju za sportsku luku dužan je ostvarenu dobit u preostalom djelu sportske luke namjenski koristiti za razvoj sporta i održavanje i unapređenje lučke infrastrukture.

Postupak i kriterije za davanje koncesije na zahtjev za sportsku luku, te visine naknada propisuje Vlade Republike Hrvatske.

3. PRESTANAK KONCESIJE ZA LUKU POSEBNE NAMJENE

Članak 201.

Prestankom koncesije za upotrebu/gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene prestaje pravo upotrebe/gospodarskog korištenja luke posebne namjene.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovog članka, luka posebne namjene može se odlukom davatelja koncesije privremeno dati na upotrebu/gospodarsko korištenje dotadašnjem koncesionaru prema istim uvjetima iz ugovora o koncesiji, ako je već započeo postupak davanja koncesije za upotrebu/gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene na dotadašnjem lučkom području, koji u trenutku prestanka koncesije još nije dovršen.

Pravo iz stavka 2. ovog članka traje do dovršetka postupka davanja koncesije, a najdulje godinu dana i ne može se obnoviti.

Ako je koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene prestala izvan okolnosti iz stavka 2. ovog članka, davatelj koncesije dužan je radi osiguranja sigurnosti, a prema uvjetima iz stavka 2. i 3. ovog članka luku posebne namjene privremeno dati na gospodarsko korištenje teritorijalno najbližoj nadležnoj lučkoj upravi.

GLAVA IV – RED U LUCI

Članak 202.

Tijelo koje upravlja lukom dužno je i ovlašteno održavati red u luci.

Red u luci je skup pravila kojima se uređuju uvjeti i način upotrebe i korištenja luke, način odvijanja lučkog prometa te način uplovljavanja, pristajanja, vezivanja, premještaja, sidrenja i isplovljavanja plovnih objekta i hidroaviona, namjena pojedinih dijelova luke te mjesto, opseg i način obavljanja lučkih djelatnosti, kao i način kontrole nad obavljanjem tih radnji.

Red u luci propisuje se pravilnikom koji donosi tijelo koje upravlja lukom uz prethodnu suglasnost lučke kapetanije, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Pravilnikom iz stavka 3. ovog članka može se propisati red u dvije ili više luka ako njima upravlja isto tijelo.

Pravilnik iz stavka 3. ovog članka sastoji se od tekstualnog i grafičkog dijela i javno se objavljuje.

Pravilnik o redu u vojnoj luci donosi ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra.

Članak 203.

Nadzor nad provedbom lučkog reda u lukama otvorenim za javni promet obavljaju lučki redari.

Lučke redare postavlja nadležna lučka uprava koja je dužna osigurati dovoljan broj lučkih redara za provedbu lučkog reda.

U provedbi lučkog reda lučki redari su ovlašteni:

1. rješenjem narediti fizičkim i pravnim osobama poduzimanje radnje u svrhu održavanja lučkog reda;
2. rješenjem narediti osobi koja onečišćuje more ili taloži otpatke da odmah prekine onečišćenje ili ukloni otpatke;
3. predložiti podnošenje zahtjeva za pokretanjem prekršajnog postupka;
4. predložiti izdavanje obaveznog prekršajnog naloga;
5. naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta.

Rješenje iz stavka 3. podstavka 1. ovog članka može se donijeti i usmeno kad je potrebno poduzeti hitne mjere radi osiguranja sigurnosne zaštite luke te radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovinu veće vrijednosti.

Na oblik, sadržaj i postupak izdavanja rješenja iz stavka 3. podstavka 1. i stavka 4. ovog članka primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje opći upravni postupak.

Članak 204.

Protiv rješenja lučkog redara može se izjaviti žalba ravnatelju nadležne lučke uprave. Žalba protiv rješenja lučkog redara ne odgađa izvršenje rješenja.

Odluka o žalbi ravnatelja nadležne lučke uprave je konačna, ali protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Na postupak žalbe protiv rješenja lučkog redara i izvršenja tog rješenja primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje opći upravni postupak o žalbi i izvršenju.

Članak 205.

Nadzor nad provedbom lučkog reda u lukama posebne namjene, osim vojnih luka, obavlja koncesionar ili ovlaštenik posebne upotrebe.

Koncesionar, odnosno ovlaštenik posebne upotrebe dužan je osigurati da se fizičke i pravne osobe koje koriste luku posebne namjene pridržavaju lučkog reda.

Ako se fizičke i pravne osobe koje koriste luku posebne namjene ne pridržavaju lučkog reda, koncesionar, odnosno ovlaštenik posebne upotrebe

dužan im je otkazati pružanje usluge i zatražiti da napuste luku i o tome obavijestiti lučku kapetaniju.

Članak 206.

Lučka uprava i koncesionari, odnosno ovlaštenici odobrenja u lukama posebne namjene dužni su opremiti luku odgovarajućim uređajima za rukovanje i prihvatanje krutog i tekućeg otpada, ostatke tereta s broda, zauljenih voda i fekalija kako su definirane odredbama MARPOL konvencije 73/78 s izmjenama i dopunama.

Ministar će donijeti pravilnik o vrsti i broju uređaja i opreme iz stavka 1. ovoga članka za pojedine vrste i kategorije luka vodeći računa poglavito o operativnim potrebama korisnika luka, veličini i geografskom položaju luke te namjeni brodova koji uplovljavaju u luku.

Članak 207.

Objekti za opskrbu plovnih objekata gorivom mogu se izgraditi samo u lukama otvorenim za javni promet i lukama posebne namjene.

Objekti za opskrbu gorivom iz stavka 1. ovog članka moraju zadovoljiti ekološke, maritimne, sigurnosne i protupožarne kriterije sukladno posebnim propisima.

DIO V – NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

GLAVA I. – OPĆE ODREDBE

Članak 208.

Nadzor nad provedbom ovog Zakona ostvaruje se kao upravni nadzor, inspekcijski nadzor i nadzor izvršenja obveza preuzetih ugovorom o koncesiji.

Članak 209.

Nadzor nad provedbom ovog Zakona provodi se posebno za pomorsko dobro koje je lučko područje te pomorsko dobro koje je izvanlučko područje.

Nadzor na provedbom ovog Zakona obuhvaća nadzor fizičkih i pravnih osoba koje upotrebljavaju, odnosno koriste pomorsko dobro, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nadležnih lučkih uprava.

Članak 210.

Nadzor nad vojnim lukama obavlja se u skladu s posebnim propisima koji uređuju ustrojstvo i djelokrug rada ministarstva nadležnog za poslove obrane.

GLAVA II. – UPRAVNI NADZOR

Članak 211.

Upravni nadzor nad provedbom ovog Zakona obavljaju uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Ministarstvo.

U provedbi upravnog nadzora tijela iz stavka 1. ovog članka nadziru provedbu ovog Zakona i drugih propisa, zakonitost rada i postupanja te općih akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležnih lučkih uprava te fizičkih i pravnih osoba koje upravljaju lukama posebne namjene.

Članak 212.

Upravni nadzor tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijskih lučkih uprava te pravnih i fizičkih osoba koje upravljaju lukama posebne namjene regionalnog značaja provode uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Upravni nadzor lučkih uprava, pravnih i fizičkih osoba koje upravljaju lukama posebne namjene državnog značaja te Agencije provodi Ministarstvo.

Članak 213.

Ako u provedbi upravnog nadzora nadležno tijelo iz članka 212. ovog Zakona utvrdi da postoje određene nezakonitosti ili nepravilnosti u radu ili postupanju, da postoje nedostaci u rješavanju upravnih stvari, da je unutarne ustrojstvo nesvrhovito ili da ne zadovoljava stručnu osposobljenost, poduzet će mjere iz svoje nadležnosti prema zakonu koji uređuje sustav državne uprave.

Članak 214.

Ako u provedbi upravnog nadzora nadležno tijelo iz članka 212. ovog Zakona utvrdi da opći akt nije u skladu s ovim Zakonom ili drugim propisom, naložit će donositelju akta da u roku od 15 dana uskladi opći akt sa zakonom ili drugim propisom.

Ako podnositelj akta u roku ne uskladi opći akt sa zakonom ili drugim propisom, nadležno tijelo iz članka 212. ovog Zakona rješenjem će obustaviti primjenu općeg akta i pokrenuti postupak ocjene zakonitosti općeg akta pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u skladu sa zakonom koji uređuje upravne sporove.

Rješenje o obustavi primjene općeg akta objavljuje se na istovjetan način kao i opći akt.

GLAVA III. – INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 215.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona provode inspektori pomorskog dobra Ministarstva

U provedbi inspekcijskog nadzora provodi se izravan uvid u opće i pojedinačne akte, uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba te poduzimaju zakonom i drugim propisima predviđene mjere da se ustanovljeno stanje i poslovanje uskladi sa zakonom i drugim propisima.

Članak 216.

Uvjete za obavljanje poslova inspektora pomorskog dobra propisuje Ministarstvo.

Članak 217.

Poslovi inspekcijskog nadzora obuhvaćaju osobito:

1. nadzor nad stanjem objekata na pomorskom dobru;
2. nadzor nad održavanjem reda u luci;
3. nadzor nad gospodarskim korištenjem pomorskog dobra;
4. nadzor nad posebnom upotrebom pomorskog dobra;
5. nadzor nad izdavanjem dozvola za obavljanje gospodarskih djelatnosti;
6. nadzor nad građenjem na pomorskom dobru;
7. nadzor nad općom upotrebom pomorskog dobra.

Članak 218.

U provedbi inspekcijskog nadzora iz članka 217. ovoga Zakona i ovlastima iz drugih posebnih propisa inspektori pomorskog dobra (*u daljnjem tekstu: inspektori*) ovlašteni su fotografirati ili snimiti osobe, pregledati, fotografirati ili snimiti zgrade, objekte, poslovne prostorije i druge prostorije i prostore; luke; privremena radilišta; izvođenje radova, objekte namijenjene za rad s pripadajućim prostorima, prostorijama i instalacijama; proizvode, uređaje, opremu, sredstva rada, vozila, poslovne knjige, registre, dokumente, ugovore, isprave i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje pravne i fizičke osobe te obavljati i druge radnje u skladu s drugim propisom.

Inspektor je ovlašten u postupku nadzora zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osobe, a osobe koje podliježu nadzoru dužne su na zahtjev inspektora dati mu takvu ispravu na uvid.

Prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor može uzimati izjave od predstavnika nadziranih pravnih i fizičkih osoba te izjave svjedoka.

Članak 219.

O početku obavljanja nadzora inspektor će obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu, ako je dostupna, osim ako smatra da bi obavještanje umanjilo učinkovitost nadzora.

O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.

Članak 220.

Pravne i fizičke osobe koje podliježu nadzoru inspektora dužne su mu omogućiti obavljanje nadzora sukladno odredbi članka 215. ovoga Zakona i osigurati mu uvjete za neometan rad.

Smatra se da nadzirana pravna ili fizička osoba nije omogućila obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka i u slučaju ako u roku koji je aktom odredio inspektor ne osigura uvid u traženu poslovnu dokumentaciju ako je posjeduje i druge isprave potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja u započetom nadzoru.

Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su na traženje inspektora privremeno obustaviti poslovanje nadziranog objekta, odnosno obavljanje djelatnosti za vrijeme inspekcijskog nadzora ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje.

Inspektor može od nadzirane pravne i fizičke osobe nakon obavljenog inspekcijskog nadzora tražiti izvršenje pojedine radnje u postupku radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i odrediti rok izvršenja te radnje.

Članak 221.

Pravne i fizičke osobe dužne su na pisani zahtjev inspektora, u zatraženom roku, dostaviti ili pripremiti točne i potpune podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Članak 222.

Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili drugi propis, inspektor može:

- narediti otklanjanje utvrđene nepravilnosti određujući rok u kojem se nepravilnost mora otkloniti;
- privremeno oduzeti predmete;
- izdati prekršajni nalog ili obavezni prekršajni nalog;
- podnijeti optužni prijedlog;
- zabraniti daljnju upotrebu i korištenje pomorskog dobra;
- narediti uklanjanje posljedica koje su nastale upotrebom i korištenjem pomorskog dobra protivno njegovoj namjeni;
- podnijeti kaznenu prijavu;
- poduzeti druge mjere, odnosno izvršiti druge radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuju prekršaji i drugim propisima.

Članak 223.

Inspektor može privremeno oduzeti predmete koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali počinjenjem prekršaja, kad postoji opasnost da će se taj predmet ponovno upotrijebiti za počinjenje prekršaja ili kad može poslužiti kao dokaz u postupku. O poduzetoj radnji će staviti napomenu u zapisnik te primjerak zapisnika i potvrde priložiti uz optužni prijedlog.

Članak 224.

Inspektor može donijeti usmeno rješenje i odmah narediti njegovo izvršenje u slučaju kada je potrebno spriječiti radnju zbog koje može nastati neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi, životinjski i biljni svijet ili velika materijalna šteta.

Članak 225.

Protiv rješenja inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Protiv rješenja Ministarstva ne može se podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravi spor.

GLAVA IV. – NADZOR IZVRŠENJA OBVEZA PREUZETIH UGOVOROM O KONCESIJI

Članak 226.

Nadzor nad izvršenjem obveza preuzetih ugovorom o koncesiji provodi davatelj koncesije i Agencija.

U provedbi nadzora nad izvršenjem obveza preuzetih ugovorom o koncesiji provodi se izravan uvid u radnje poduzete u ispunjavanju uvjeta iz ugovora o koncesiji, izvršavanje ulaganja u pomorsko dobro prema ugovoru o koncesiji, održavanje i zaštita pomorskog dobra prema ugovoru o koncesiji te plaćanje naknade za koncesiji.

Članak 227.

Županija, odnosno veliki grad, kao davatelji koncesije, osnivaju Povjerenstvo za praćenje izvršavanja obveza iz ugovora o koncesiji (*u daljnjem tekstu: Povjerenstvo*).

Povjerenstvo ima predsjednika i dva člana koje imenuje davatelj koncesije na razdoblje od četiri godine iz reda osoba pravne, ekonomske, tehničke i druge odgovarajuće struke, ovisno o predmetu i značajkama koncesije.

Članovi stručnog povjerenstva ne moraju biti zaposlenici davatelja koncesije. Povjerenstvo iz stavka 2. ovog članka može se osnovati za nadzor nad izvršenjem obveza više koncesija istog ili sličnog predmeta koncesije.

Povjerenstvo o svom radu podnosi izvješće davatelju koncesije.

Članak 228.

Nadzor nad izvršenjem obveza preuzetih ugovorom o koncesiji ministarstvo nadležno za financije provodi u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije.

DIO VI. – PREKRŠAJI

Članak 229.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba:

1. ako pomorsko dobro ne koristi u skladu s dozvolom, odobrenjem za posebnu upotrebu i ugovorom o koncesiji (članak 59., članak 62. i članak 82.);
2. ako nasljednici fizičke osobe ili pravni slijednici pravne osobe koriste koncesiju bez potvrđivanja od strane davatelja koncesije (članak 87.);
3. ako koncesiju prenese ili dade u potkoncesiju bez suglasnosti odnosno odobrenja davatelja koncesije (članak 86.);

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 10.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 230.

Novčanom kaznom od 10.000,00 kuna do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj nadležna lučka uprava odnosno koncesionar ili ovlaštenik odobrenja:

1. ako ne opremi luku uređajima i opremom sukladno članku 206. stavku 1. ovoga Zakona,

2. ako ne donese pravilnik o redu u luci sukladno članku 202. stavku 3. ovoga Zakona.

3. ako ne objavi lučke naknade sukladno članku 187.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba lučke uprave, odnosno odgovorna osoba koncesionara, odnosno ovlaštenika odobrenja.

Članak 231.

Novčanom kaznom od 50.000,00 kuna do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako pomorsko dobro gospodarski koristi ili upotrebljava bez ugovora o koncesiji, odobrenja za posebnu upotrebu ili dozvole (članak 82., članak 63. i članak 59.);
2. ako gradi ili izgradi objekt na pomorskom dobru bez koncesije ili odobrenja (članak 82. i članak 63.);
3. ako se ne pridržava odredaba ovoga Zakona o redu u luci, kao i odredaba pravilnika o redu u luci (članak 202.);
4. ako nasipavanjem mora proširuje kopno u more (članak 10. stavak 4.);
5. ako u slučaju više sile ili nevolje na moru, dok one traju, zabrani drugim osobama pristup na pomorsko dobro (članak 56.);

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 232.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako inspektoru ne omogući obavljanje nadzora prema odredbama ovoga Zakona ili mu na bilo koji drugi način onemogući pregled ili ne osigura uvjete za neometan rad ili mu ne dostavi ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale u određenom roku ili mu dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale (članak 220. i članak 221.);
2. ako na zahtjev inspektora ne stavi na uvid javnu ispravu iz koje se može utvrditi njezin identitet (članak 218.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 1.000,00 do 30.000 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.000,00 do 30.000,00 kuna.

DIO VII. – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Upisi prava vlasništva na pomorskom dobru

Članak 233.

Ako je na dan stupanja na snagu ovog Zakona na nekretnini koja je pomorsko dobro u zemljišnoj knjizi upisano pravo vlasništva, a upis je proveden do 21. srpnja 1961. godine, pravo vlasništva je valjano stečeno ako

je odlukom nadležnog tijela koje je upravljalo pomorskim dobrom ili nekog drugog tijela javne vlasti donesenom do 21. srpnja 1961. godine, zemljište bilo izdvojeno iz pomorskog dobra radi stjecanja prava vlasništva.

Ako je pravo vlasništva na nekretnini koja je pomorsko dobro na dan stupanja na snagu ovog Zakona upisano prije nego što je nekretnina ušla u obuhvat pomorskog dobra, smatra se da je pravo vlasništva valjano stečeno i to u dijelu koji se nalazi izvan Zakonom propisanog minimuma širine pojasa pomorskog dobra.

Izvan slučajeva valjanog stjecanja prava vlasništva iz stavka 1. i 2. ovog članka, zemljišnoknjižni upisi prava vlasništva na nekretnini koja je pomorsko dobro na dan stupanja na snagu ovog zakona, a bili su provedeni do 21. srpnja 1961. godine, kao i oni provedeni nakon toga nadnevka, nisu valjani.

Nadležno državno odvjetništvo će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona pokrenuti pojedinačni ispravni ili drugi odgovarajući postupak radi brisanja prava vlasništva i upisa kojim se čini vidljivim pomorsko dobro.

Na prijedlog nadležnog državnog odvjetništva u zemljišnoj knjizi upisat će se zabilježba pokretanja postupka radi upisa kojim se čini vidljivim pomorsko dobro.

Osobama odnosno njihovim zakonskim nasljednicima, iz stavka 1. i 2. ovoga članka, čije je pravo vlasništva na nekretnini koja je pomorsko dobro brisano iz zemljišne knjige, pripada pravo na naknadu kao da je provedeno potpuno izvlaštenje, ako pravo na naknadu nisu ostvarili po propisima o izvlaštenju do stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 234.

Ako je na nekretnini koja je pomorsko dobro do dana stupanja na snagu ovog Zakona izgrađena zgrada stambene ili stambeno poslovne namjene do 15. veljače 1968. ili je od tog nadnevka pa do 21. lipnja 2011. takva zgrada zakonito izgrađena, vlasnik ili suvlasnici zgrade odnosno upravitelj zgrade određen od vlasnika posebnih dijelova zgrade dužni su u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona pokrenuti postupak pri Agenciji, radi izdvajanja iz pomorskog dobra dijela zemljišta na kojem je zgrada izgrađena i koje je nužno za redovnu upotrebu zgrade.

Izdvajanje dijela zemljišta iz pomorskog dobra treba biti provedeno na način da se osigura slobodan pristup obali, prolaz uz obalu te javni interes u korištenju pomorskog dobra.

Ako je zgrada izgrađena do 15. veljače 1968. smatra se da je zgrada zakonito izgrađena, a vrijeme njezine izgradnje utvrđuje se sukladno propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

Zakonito izgrađenom zgradom u smislu ovog Zakona smatra se i zgrada izgrađena u skladu s prostornim planom i aktom nadležnog tijela kojim se odobrava pravo gradnje.

Osoba koja pokreće postupak promjene granice pomorskog dobra u slučaju iz stavka 1. ovog članka uz prijedlog je dužna dostaviti ispravu koja je pravni temelj za stjecanje prava vlasništva na zgradi odnosno posebnom dijelu zgrade i akt nadležnog tijela o pravu na gradnju zgrade.

Pravo vlasništva odnosno suvlasništva na zemljištu koje je izdvojeno iz pomorskog dobra zajedno sa zgradom iz stavka 1. ovog članka vlasnik odnosno suvlasnik stječe upisom u zemljišnu knjigu sukladno zemljišnoknjižnim pravilima nakon što se provede postupak određivanja nove granice pomorskog dobra.

Suvlasnik zgrade stječe pravo suvlasništva na zemljištu izdvojenom iz pomorskog dobra razmjerno veličini njegovog suvlasničkog dijela na zgradi.

Upis prava vlasništva odnosno suvlasništva na zemljištu sa zgradom iz stavka 6. ovog članka u zemljišnu knjigu se provodi uz odgovarajući primjenu pravila zemljišnoknjižnog postupka.

Vlasnik odnosno suvlasnik zgrade dužan je platiti naknadu za zemljište koje je izgubilo status pomorskog dobra na način i po kriterijima propisanim pravilnikom ministra.

Sve nezakonito izgrađene građevine na pomorskom dobru pripadnost su pomorskog dobra, a njihovi korisnici nemaju pravo na naknadu.

Članak 235.

Nisu valjani zemljišnoknjižni upisi prava vlasništva koje potječe od nekadašnjega prava upravljanja ili korištenja i raspolaganja na stvari u društvenom vlasništvu u korist pravnih osoba na nekretninama koje su u vrijeme njihove pretvorbe ili pretvorbe njihova pravnog prednika bile pomorsko dobro.

Nadležno državno odvjetništvo će kao zastupnik Republike Hrvatske u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona pokrenuti pojedinačni ispravni ili drugi odgovarajući postupak radi brisanja prava vlasništva iz stavka 1. ovog članka i upisa kojim se čini vidljivim pomorsko dobro.

Ako pomorsko dobro iz članka 7. stavak 1. i 3. ovog Zakona (pomorsko dobro na temelju zakona) u vrijeme pretvorbe iz stavka 1. ovog članka nije u zemljišnoj knjizi bilo upisano kao pomorsko dobro, prilikom pokretanja postupka radi brisanja vlasništva i upisa kojim se čini vidljivim pomorsko dobro uz prijedlog ili tužbu priložit će se potvrda nadležnog tijela o toj činjenici.

Ako pomorsko dobro unutar granice luka kao i ono koje nije obuhvaćeno člankom 7. stavak 1. i 3. ovog Zakona u vrijeme pretvorbe iz stavka 1. ovog članka nije bilo upisano kao pomorsko dobro u zemljišnoj knjizi, prilikom pokretanja postupka radi brisanja vlasništva i upisa kojim se čini vidljivim pomorsko dobro uz prijedlog ili tužbu priložit će se akt o utvrđivanju granice pomorskog dobra.

Pravne i fizičke osobe koje su bile upisane kao vlasnici pomorskog dobra u smislu stavka 1. ovog članka nemaju pravo na naknadu u vezi s brisanjem prava vlasništva.

Postojeće granice pomorskog dobra

Članak 236.

Granice pomorskog dobra koje su utvrđene do dana stupanja na snagu ovog Zakona aktom nadležnog tijela sukladno propisima u vrijeme njihova utvrđivanja, ostaju na snazi do njihove izmjene u postupku propisanom za utvrđivanje granice pomorskog dobra.

Ako nekretnine unutar granice pomorskog dobra iz stavka 1. ovog članka u zemljišnoj knjizi nisu upisane tako da se učini vidljivim pomorsko dobro, nadležno državno odvjetništvo podnijet će prijedlog za upis pomorskog dobra.

Nadležne lučke uprave luka otvorenih za javni promet i koncesionari luka posebne namjene dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona sačiniti popis svih nekretnina koje se nalaze u obuhvatu lučkog područja uz naznaku akta koji određuje lučko područje.

Popis iz stavka 3. ovog članka potvrđuje tijelo državne uprave nadležno za katastar.

Ako akti kojima je utvrđeno lučko područje luke otvorene za javni promet ili luke posebne namjene ne sadrže popis nekretnina koje se nalaze u obuhvatu lučkog područja i grafički prikaz stvarnog stanja s ucrtanom granicom luke na podlozi kopije katastarskog plana, ti akti će se dopuniti u roku od 90 dana od primitka popisa iz stavka 3. ovog članka.

Potvrđeni popis nekretnina iz stavka 3. 4. i 5. ovog članka nadležna lučka uprava odnosno koncesionar dostavit će u roku od 15 dana od njegova pribavljanja nadležnom državnom odvjetništvu radi upisa pomorskog dobra odnosno prava vlasništva Republike Hrvatske na nekretninama koje su uslijed smanjivanja lučkog područja izdvojene iz pomorskog dobra i izgubile taj status.

Nadležno državno odvjetništvo podnijet će prijedlog za zabilježbu vođenja postupka u zemljišnim knjigama radi upisa odluka o utvrđivanju granice pomorskog dobra i granice lučkog područja donesenih do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koje još nisu provedene u zemljišnim knjigama.

Troškovi upisa pomorskog dobra u zemljišnu knjigu iz ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 237.

Postupci za određivanje granica pomorskog dobra započeti prema odredbama Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br. 17/94, 74/94 i 43/96) i postupci za određivanje granica pomorskog dobra započeti prema odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine«, br. 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09) do stupanja na snagu ovog Zakona, dovršiti će se prema odredbama ovoga Zakona.

Postojeće koncesije i koncesijska odobrenja na pomorskom dobru i postupci u tijeku

Članak 238.

Postupci davanja koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra koji su započeti prema odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama („Narodne novine“ br. 158/03, 100/04, 141/06, 38/09) završit će se prema odredbama zakona koji se primjenjivao u trenutku pokretanja postupka.

Postupci davanja koncesija u lukama otvorenim za javni promet koji su započeti na temelju zahtjeva prema odredbama članka 61. i 62. Zakona o morskim lukama („Narodne novine“ br. 108/95., 137/99., 97/00.), dovršit će se u skladu s odredbama zakona koji se primjenjivao u trenutku pokretanja postupka.

Svi sklopljeni ugovori o koncesijama i izdana koncesijska odobrenja do stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi do isteka vremena na koje su sklopljeni odnosno dani.

Ugovori o koncesiji koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ovog Zakona mogu se, na prijedlog davatelja koncesije i koncesionara izmijeniti sklapanjem dodatka ugovora o koncesiji, kojim će se koncesijska naknada utvrditi prema odredbama ovog Zakona.

Koncesionar je dužan je pokrenuti postupak upisa u zemljišne knjige svih ugovora o koncesijama koji se odnose na pomorsko dobro, a za koje do stupanja na snagu ovog Zakona nije pokrenut postupak radi upisa u zemljišnu knjigu.

Koncesionari luka posebne namjene mogu zatražiti od davatelja koncesije promjenu obuhvata koncesije ili promjenu namjene koncesije ukoliko je takav zahvat odnosno namjena prostora planiran dokumentom prostornog uređenja, u kojem slučaju davatelj koncesije može odlučiti o izmijeni koncesije, te utvrditi nove uvjete, opseg, namjenu i obuhvat korištenja pomorskog dobra.

Ukoliko se na dan stupanja na snagu ovog Zakona cjelokupno lučko područje sportske luke ne koristi za sportske namjene koncesionar je dužan u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izvijestiti davatelja koncesije i na geodetskoj podlozi u mjerilu 1:200 odrediti razgraničenja sukladno članku 200. ovoga Zakona, te pružiti dokaze o zadovoljavanju uvjeta za sportsku luku.

Davatelj koncesije će u roku od 6 mjeseci dodijeliti koncesiju na zahtjev ukoliko su ispunjeni zakonske uvjeti.

Ukoliko nisu ispunjeni uvjet za davanje koncesije za sportsku luku jedinica lokalne samouprave dužna je u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, prostornim planom odrediti namjenu lučkog područja i to kao komunalnog dijela luke lokalnog značaja ili kao luku nautičkog turizma, te će ovisno o namjeni nadležno tijelo provesti postupak radi pripajanja ili gospodarskog korištenja.

Pravne osobe koje zadovoljavaju uvjete za podnošenje zahtjeva za dodjelu koncesije iz članka 78. ovoga Zakona dužne su u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona podnijeti zahtjev, ukoliko ne podnesu zahtjev, davatelj koncesije donijet će obavijest o namjeri davanja koncesije.

Privremeno korištenje pomorskog dobra

Članak 239.

Za posebnu upotrebu i gospodarsko korištenje postojećih objekata izgrađenih na pomorskom dobru korisnik je dužan plaćati naknadu za privremeno korištenje pomorskog dobra ako nisu ispunjene zakonske pretpostavke za davanje koncesije ili odobrenja sukladno ovom Zakonu.

Rješenje o privremenom korištenju pomorskog dobra donosi Ministarstvo u trajanju do tri godine.

Ako se u tom roku ne ispune zakonski uvjeti za raspis natječaja i dodjeli koncesija pomorsko dobro se stavlja u opću upotrebu.

Popis objekata koji su po samom zakonu pomorsko dobro ili se nalaze u granicama pomorskog dobra, a u funkciji su gospodarskog korištenja i posebne upotrebe iz stavka 1. ovog članka Ministarstvu dostavlja nadležna lučka kapetanija koja je u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona dužna sačiniti takav popis.

Naknada za privremeno korištenje prihod je državnog proračuna.

Ministar pravilnikom propisuje postupak i visinu naknade za privremenu posebnu upotrebu i gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

Naknada za privremeno korištenje pomorskog dobra ne može biti niža od dvostrukog iznosa naknade za koncesiju za takav, odnosno sličan objekt koja je postignuta na natječaju za koncesiju.

Pravni status luka

Članak 240.

Luke otvorne za javni promet koje su na temelju Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine«, br. 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09) i podzakonskih propisa bile razvrstane kao luke od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku smatraju se lukama otvorenim za javni promet državnog značaja sukladno ovom Zakonu.

Luke otvorne za javni promet koje su na temelju Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine«, br. 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09) i podzakonskih propisa bile razvrstane kao luke županijskog značaja smatraju se lukama otvorenim za javni promet regionalnog značaja sukladno ovom Zakonu.

Luke otvorne za javni promet koje su na temelju Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine«, br. 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09) i podzakonskih propisa bile razvrstane kao luke lokalnog značaja zadržavaju svoj pravni status sukladno razvrstaju.

Luke posebne namjene koje su na temelju Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine«, br. 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09) i podzakonskih propisa bile razvrstane kao luke od značaja za Republiku Hrvatsku smatraju se lukama posebne namjene državnog značaja sukladno ovom Zakonu.

Luke posebne namjene koje su na temelju Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine«, br. 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09) i podzakonskih propisa bile razvrstane kao luke posebne namjene županijskog značaja smatraju se lukama posebne namjene regionalnog značaja sukladno ovom Zakonu.

Trgovačka društva koja su ovlaštenici koncesije i koja u svom nazivu imaju riječ »luka« ili izvedenicu te riječi, dužna su u roku od godinu dana promijeniti naziv na način da isti više ne sadržava riječ luka.

Članak 241.

Vlada Republike Hrvatske uskladit će akte o osnivanju lučkih uprava s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Lučke uprave dužne su uskladiti statute i opće akte s ovim Zakonom i aktima iz stavka 1. ovog članka u roku od devedeset dana od dana njihova stupanja na snagu.

Izabrani članovi upravnih vijeća i ravnatelji lučkih uprava ostaju na dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani, odnosno imenovani.

Vlade Republike Hrvatske će u roku od šest mjeseci donijeti Odluku o osnivanju Agencije iz članka 46. ovoga Zakona kojom će se urediti pitanje financiranja, početka rada, imenovati privremenog ravnatelja i ostala pitanja važna za početak rada.

Članak 242.

Županijske lučke uprave osnovane sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog Zakona nastavljaju sa svojim radom, do osnivanja regionalne lučke uprave prema članku 192. ovoga Zakona, najdulje godinu dana.

Jedinice područne (regionalne) samouprave uskladit će akte o osnivanju županijskih lučkih uprava s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Županijske lučke uprave dužne su uskladiti statute i opće akte s ovim Zakonom i aktima iz stavka 1. ovog članka u roku od devedeset dana od dana njihova stupanja na snagu.

Izabrani članovi upravnih vijeća i ravnatelji županijskih lučkih uprava ostaju na dužnosti do osnivanja lučke uprave prema članku 192. ovoga Zakona.

Članak 243.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju s radom Savjeti za luke od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 244.

Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona:

- Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom (članak 35.);
- Strateški plan upravljanja i razvoja morskih luka (članak 35. i članak 146.).

Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od šest mjeseci:

1. Uredbu o postupku i kriterijima za utvrđivanje i određivanje granice pomorskog dobra (članak 19.),

2. Uredbu o posebnim uvjetima za davanje koncesija na zahtjev te propisati minimalne naknade za koncesije na pomorskom dobru (članak 82.)
3. Uredbu o postupku davanja odobrenja za posebnu upotrebu pomorskog dobra, sadržaju odluke, evidenciju i kriterije za određivanje visine naknade (članak 64. i članak 155.)
4. Uredbu o uvjetima i mjerilima za razvrstaj luka otvorenih za javni promet (članak 142. i članak 143.);
5. Uredbu o postupku i kriterijima za davanje koncesije za sportsku luku te visine koncesijskih naknada (članak 200.).

Članak 245.

Ministar će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona Pravilnik o načinu izrade i vođenju jedinstvene nacionalne baze podataka o pomorskom dobru (članak 47.).

Ministar će donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona:

1. Pravilnik o visini naknade koja se plaća za zemljište koje je izgubilo status pomorskog dobra (članak 12.);
2. Pravilnik o evidenciji i obilježavanju pojasa pomorskog dobra (članak 26.);
3. Pravilnik o postupku davanja dozvola, kriterije i određivanje visine naknade te vrsta djelatnosti za koje se može dati dozvola na pomorskom dobru (članak 59. i članak 60.);
4. Pravilnik o visini naknade za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodica upisanih u očevidnik brodica i vlasnici jahti upisanih u upisnik jahti i načinu njena plaćanja, (članak 45. i članak 61.);
5. Pravilnik o načinu vođenja upisnika koncesija (članak 91.);
6. Pravilnik o uvjetima korištenja i zaštite prirodnih i uređenih morskih plaža, sidrišta i privezišta, (članak 137.)
7. Pravilnik o kriterijima za određivanje namjene pojedinih dijelova luke regionalnog i lokalnog značaja i uvjetima za njihovo korištenje (članak 191.);
8. Pravilnik o sadržaju i obrascu naloga za plaćanje lučke pristojbe (članak 213.);
9. Pravilnik o postupku i visini naknade za privremeno gospodarsko korištenje i posebnu upotrebu pomorskog dobra (članak 276.);

Ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona:

1. Pravilnik o načinu uplaćivanja naknada za koncesije i odobrenja, uz suglasnost ministra nadležnog za financije (članak 45.);
2. Naredbu o vremenu zimovanja (članak 190.);
3. Naredbu o najvišem iznosu lučkih pristojbi za brodove koji obavljaju javni obalni linijski pomorski promet (članak 211.);
4. Naredbu o najvišem iznosu lučkih pristojbi za ribarske brodove, uz mišljenje ministra nadležnog za ribarstvo (članak 211.);

Članak 246.

Ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministara će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti pravilnike o redu u vojnim lukama (članak 235.).

Članak 247.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će Savjet za pomorsko dobro i morske luke u roku 120 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona (članak 38.).

Članak 248.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine«, br.158/03,100/04,141/06 i 38/09).

Do donošenja podzakonskih akata iz članka 282. i članka 283. ovog Zakona, primjenjivat će odredbe podzakonskih akata koji su donijeti na temelju Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine«, br. 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09), osim u dijelu koji je u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 249.

Ovaj Zakon objavljuje se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. ožujka 2014.

OBRAZLOŽENJE

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Od članka 1. do članka 4.

Definira se pravno područje koje Zakon uređuje i temeljni pojmovi koji se koriste u Zakonu, daje se definicija pomorskog dobra i upravlja, a za upravljanje pomorskim dobrom i brigu o zaštiti zadužuje se Republika Hrvatska.

DIO DRUGI – POMORSKO DOBRO

GLAVA I. – PROSTOR POMORSKOG DOBRA

Od članka 5. do članka 12.

Detaljno se definira dio mora i kopna koji predstavlja pomorsko dobro, definira se pomorsko dobro po samom Zakonu, minimalna širina kopna koje predstavlja pomorsko dobro, ali iznimni slučajevi i uvjeti za proglašenje pomorskim dobrom dio kopna koji je uži od propisanog minimuma.

Nadalje, definira se nasip i proglašava u cijelosti pomorskim dobrom. Nasipi izgrađeni do dana 21. lipnja 2011. godine definiraju se kao priraštaj morske obale, pod uvjetom da do istog datuma nije izdano konačno rješenje o njihovom uklanjanju, te se u skladu s istim utvrđuje granica pomorskog dobra, s time da nasipi i dio morske obale od koje je izvršeno nasipavanje, a koji su izgubili pravni status pomorskog dobra takvim određivanjem granice postaju vlasništvo su Republike Hrvatske.

GLAVA II. – PRAVNI REŽIM POMORSKOG DOBRA

Od članka 13. do članka 17.

Propisuje se pravilo da se na pomorskom dobru ne mogu stjecati vlasništvo niti druga stvarna prava, no propisuje i iznimka pravilu, prema kojoj se koncesionaru može ugovorom o koncesiji dati vremenski ograničeno pravo da na pomorskom dobru ima zgradu u svome vlasništvu, a koje stječe upisom vlasništva u zemljišne knjige. po isteku koncesije davatelj koncesije obvezuje se, o tome obavijestiti nadležno državno odvjetništvo koje će pokrenuti postupak brisanja vlasništva na zgradi u zemljišnoj knjizi i upis zgrade kao pripadnost pomorskog dobra na kojem je izgrađena.

Koncesionar takvom zgradom može raspolagati na način da istu otuđi, opteretiti pravom zaloga/hipoteke i da u zakup, u korist treće osobe, koja ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara, u granicama svojih prava i ovlasti određenih ugovorom o koncesiji raspolagati tom zgradom. Pored ugovora kojim raspolaže pravom vlasništva na zgradi na pomorskom dobru u korist treće osobe, koncesionar je dužan sklopiti s trećom osobom u ugovor o potkoncesiji.

Na takvoj zgradi se ne mogu osnovati prava služnosti, stvarnih tereta i građenja.

GLAVA III. – GRANICE POMORSKOG DOBRA

Od članka 18. do članka 25.

Propisuje se kako se granica pomorskog dobra određuje samo na dijelu morske obale gdje postoji potreba zaštite javnog interesa i gospodarskog korištenja te posebne upotrebe pomorskog dobra i u slučaju kada nekretnina koja je pomorsko dobro po samom zakonu nije obuhvatila u

cijelosti dio morske obale koja služi neposrednom odnosno uobičajenom korištenju mora, ili ako se pomorsko dobro utvrđeno na osnovu zakona u naravi ne može identificirati.

Mijenja se tijelo nadležno za utvrđivanje granice pomorskog dobra, na način da ranicu pomorskog dobra i granicu lučkog područja luka posebne namjene utvrđuje Agencija na prijedlog županijskog Povjerenstva za granice pomorskog dobra, a granicu lučkog područja luka otvorenih za javni promet utvrđuje osnivač lučke uprave i dostavlja je Agenciji na provedbu.

Zadužuje se Agencija pokretanju postupka utvrđivanja ili izmjene granice pomorskog dobra izvijestiti nadležni zemljišnoknjižni sud radi upisa zabilježbe provođenje postupka u zemljišnim knjigama.

Nadalje propisuje se širina granice pomorskog dobra, obavezni sadržaj rješenja o utvrđivanju granice pomorskog dobra, te posebno popisuje postupak utvrđivanja granice pomorskog dobra i izmjene granice pomorskog dobra. Također, propisuje se i sastav županijskog povjerenstva za granice, što je važećim Zakonom bilo uređeno podzakonskim propisom.

Nadalje, troškove vođenja postupka određivanja i izmjene granice pomorskog dobra snosi Agencija.

GLAVA IV. – KATASTARSKA EVIDENCIJA I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI UPIS POMORSKOG DOBRA

Od članka 26. do članka 32.

Uređuje se katastarska evidencija pomorskog dobra, način upisa pomorskog dobra u zemljišne knjige, upis pomorskog dobra u zemljišne knjige po službenoj dužnosti za pomorsko dobro temeljem Zakona, postupak u slučaju upisanog prava vlasništva na pomorskom dobru, upis pomorskog dobra u zemljišne knjige na temelju konačnog rješenja o utvrđivanju, odnosno određivanju granice pomorskog dobra ili drugog akta odnosno odluke tijela nadležnog za utvrđivanje, odnosno određivanje pomorskog dobra te uknjižba prava vlasništva zgrade izgrađene na temelju koncesije.

GLAVA V. – UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

Od članka 33. do članka 45.

Detaljno se definira pojam upravljanja pomorskim dobrom, te se propisuje da pomorskim dobrom upravlja, vodi brigu o zaštiti i odgovara Republika Hrvatska., da poslove upravljanja pomorskim dobrom u ime Republike Hrvatske obavlja Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo i Agencija te da pojedine poslove upravljanja pomorskim dobrom Republika Hrvatska prenosi na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te lučke uprave.

Definiraju se prava, obaveze i odgovornosti tijela nadležnih za obavljanje poslova upravljanja pomorskim dobrom.

Definira se politika upravljanja pomorskim dobrom, kao i pravo i dužnost Vlada Republike Hrvatske da na prijedlog Ministarstva donosi Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom za desetogodišnje razdoblje i Strateški plan upravljanja i razvoja morskih luka za dvadesetogodišnje razdoblje.

Zadužuju se Vlada Republike Hrvatske i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u postupku upravljanja pomorskim dobrom sukladno međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja uvažavati načela i

na koordinirani način provoditi ciljeve integralnog upravljanja obalnim područjem.

Uvodi se Savjet za pomorsko dobro, kao međuresorno stručno savjetodavno tijelo za integralno upravljanje pomorskim dobrom, te se propisuje sastav i nadležnosti istog.

Propisuju se Obveze općina, gradova, velikih gradova i županija u odnosu na redovno održavanje pomorskog dobra u općoj upotrebi i izvanredno održavanje pomorskog dobra.

Nadalje uređuje se redovno održavanje pomorskog dobra na zaštićenom području koje se stavlja u nadležnost pravne osoba koja upravlja tim područjem radi ostvarivanja ciljeva zbog kojih je zaštita uspostavljena.

Novina je da se daje ovlaštenje pravnoj osobi koja upravlja zaštićenim područjem za davanje dozvole za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru na zaštićenom području, kao i pravo na davanje koncesija na zahtjev za sidrišta i privežišta.

Definira se plan upravljanja pomorskim dobrom, Sredstva za upravljanje pomorskim dobrom i način raspodjela sredstava ostvarenih na pomorskom dobru.

GLAVA VI. – AGENCIJA ZA INTEGRALNO UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

Od članka 46. do članka 54.

Glava VI. Zakona uređuje osnovna pitanja vezana za Agenciju za integralno upravljanje pomorskim dobrom, koju kao javnu ustanovu za obavljanje poslova upravljanja, koordinacije, određivanje granica pomorskog dobra te nadzora i zaštite pomorskog dobra Republike Hrvatske osniva Vlada Republike Hrvatske.

Propisuju se djelatnosti Agencije, tijela Agencije i sredstva za obavljanje djelatnosti.

GLAVA VII. – UPOTREBA I KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Članak 55.

Definira se kako upotreba i korištenje pomorskog dobra obuhvaća opću upotreba pomorskog dobra, posebnu upotreba pomorskog dobra, gospodarsko korištenje pomorskog dobra, te da se pravo na posebnu upotrebu stječe se na temelju odobrenja, a pravo na gospodarsko korištenje stječe se na temelju koncesije.

OPĆA UPOTREBA POMORSKOG DOBRA

Od članka 56. do članka 61.

Opća upotreba pomorskog dobra i dalje se zadržava kao pravilo, te se ograničava, a iznimno isključuje na određeno vrijeme davanjem pomorskog dobra na gospodarsko korištenje ili posebnu upotrebu.

Isključuje se pravo na pravo na posjed pomorskog dobra u općoj upotrebi, definira pravo na posjedovnu zaštitu na pomorskom dobru za koncesionare, ovlaštenike odobrenja i nadležnu lučku upravu kada na temelju koncesije, odobrenja za posebnu upotrebu i akta o osnivanju nadležne lučke uprave koriste pomorsko dobro.

Umjesto koncesijskih odobrenja za obavljanje djelatnosti na pomorskog dobra kojima se ne ograničava niti isključuje opća upotreba pomorskog dobra, uvode se dozvole, koje daje Vijeće za davanje dozvola na pomorskom dobru, sukladno odobrenom godišnjem planu upravljanja na vremensko

razdoblje do tri godine. Sastav Vijeća propisuje se Zakonom, kao i način podmirivanja troškova istoga. Dozvole se, u pravilu, izdaju svakom podnositelju zahtjeva ako ispunjava propisane uvjete, no ukoliko je broj dozvola ograničen godišnjim planom upravljanja pomorskim dobrom, raspisuje se javni natječaj, što je novina u Zakonu.

Zadržana je naknada za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodica upisanih u očevidnik brodica i vlasnici jahti upisanih u upisnik jahti.

POSEBNA UPOTREBA POMORSKOG DOBRA

Od članka 62. do članka 64.

Definira se posebna upotreba pomorskog definira što se smatra posebnom upotrebom.

Kao novina uvodi se da se pravo na posebnu upotrebu stječe se na temelju odobrenja, koje se daje na zahtjev.

Definira se nadležnost za davanje odobrenja za posebnu upotrebu.

GOSPODARSKO KORIŠTENJE POMORSKOG DOBRA

Od članka 65. do članka 90.

Definira se koncesija kao pravni temelj za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, te upućuje na odredbe propisa kojima se uređuju koncesije za sva pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom.

Novina je da se zadužuje davatelj koncesije za provođenje prethodnih radnji za dodjelu koncesije, te se propisuje što se prethodne radnje uključuju.

Propisuje se i način imenovanja stručnog tijela za koncesije i nadležnosti istoga.

Propisuje se, kada započinje i završava postupak davanja koncesija, osnovi sadržaj obavijest o namjeri davanja koncesija, te osnovni razlozi za isključenje od prava na sudjelovanje u natječaju određenih gospodarskih subjekata, kao i uvjeti za poništenje postupaka davanja koncesije.

Propisuje se, također, sadržaj ponude, kriteriji za odabir ponude, te temelj za donošenje odluke o koncesiji.

Novina je koncesija na zahtjev za gospodarsko korištenje pomorskog dobra. Člankom 78. decidirano se nabrajaju slučajevi u kojima se koncesija na zahtjev može dati.

U slučajevima dodjele koncesije na zahtjev gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim, turističkim ili smještajnim objektom propisuje se kako ponuđena koncesijska naknada ne može biti niža od trostrukog iznosa koncesijske naknade postignute na natječaju za gospodarsko korištenje plaže/privezišta/sidrišta unutar iste turističke kategorizacije mjesta.

U odnosu na koncesiju na zahtjev za servisno pristanište propisuje se kako se ista može dati isključivo na zahtjev zajednice pravnih osoba i/ili fizičkih osoba vlasnika obrta, registriranih na području jedinice lokalne samouprave na čijem području se servisno privezište nalazi.

Nadalje, definiraju se ugovor o koncesiji, naknada za koncesiju, rok davanja koncesije, mogućnost izmjene ugovora o koncesiji, potkoncesija, podugovaranje i prijenos koncesije te prestanak koncesije.

U odnosu na upisnik koncesija i registar koncesija, uređenje istih ne mijenja se u odnosu na važeći Zakon

ZALOŽNO PRAVO NA KONCESIJI

Od članka 91. do članka 108.

Zakonom se detaljno razrađuju odredbe o zalogu na koncesiji, sve u cilju zaštite prava vjerovnika na pravu koncesije i olakšavanju dobivanja kredita od strane financijskih institucija za potrebne investicije, a koji krediti se osiguravaju upisom zalogu na vremenski ograničenom pravu.

Nadalje, detaljno se uređuje način prijenosa prava koncesije u slučaju neispunjavanja obveza koncesionara po ugovoru o kreditu osiguranim založnim pravom na koncesiji, a za koji prijenos se zadržava potreba ishoda prethodne suglasnosti davatelja koncesije.

Kao novina u Zakonu uređuje se i hipoteka na zgradi koju od pomorskog dobra odvaja koncesija u slučaju kada je koncesionar vlasnik zgrade izgrađene na pomorskom dobru na temelju ovlasti iz ugovora o koncesiji.

PROSTORNO UREĐENJE I GRADNJA

Od članka 109. do članka 111.

Uređuje se način sudjelovanja Ministarstva u postupku izrade i donošenja svih dokumenata prostornog uređenja koji obuhvaćaju područje pomorskog dobra.

U ovom dijelu uređuje se i dužnost naknade štete na prostoru pomorskog dobra.

DIO TREĆI – MORSKE PLAŽE, SIDRIŠTA I PRIVEZIŠTA

GLAVA I. – MORSKE PLAŽE

Od članka 112. do članka 118.

Ovom glavom uređuju se morske plaže, što je novina u Zakonu, no u praksi se pokazalo kako postoji potreba ovakvih odredbi kako bi se već Zakonom potaknulo jedinice lokalne samouprave da u skladu s stvarnim stanjem na terenu i uvažavajući potrebe lokalnog stanovništva i gospodarskih subjekata, definiraju plaže na svom području i time stvore preduvjete za koncesioniranje plaža odnosno zadržavanje istih u općoj upotrebi.

Plaže se ovom glavom dijele na prirodne i uređene, a uređene dalje, s obzirom na funkciju i model upravljanja, na javne morske plaže, morske plaže hotela, kampova i turističkih naselja i morske plaže za posebne namjene.

GLAVA II. – SIDRIŠTE

Od članka 119. do članka 120.

Zakon, u ovom dijelu, definira prirodno morsko sidrište i nautičko sidrište, kao sigurna mjesta za sidrenje i označena je u službenim pomorskim publikacijama.

U odnosu na nautička sidrišta, koja se za razliku od prirodnih sidrišta gospodarski koriste, te su opremljena napravama za sidrenje, u cilju zaštite koncesionara, definira se zaštićeno područje koncesijskog područja nautičkog sidrišta u kojem je zabranjeno sidrenje plovnih objekata i hidroaviona vlastitim sidrenim sustavom.

GLAVA III. – PRIVEZIŠTE

Od članka 121. do članka 122.

Zakon ponovno uvodi pojam privezišta i servisnog privezišta kao samostalnih infrastrukturnih objekata (pontona, gata, mola, riva, priveza) i dio morskog akvatorija, budući da se u praksi pokazalo kako je potrebno urediti pitanje takvih izdvojenih infrastrukturnih objekata koji se stvarno koriste za privez

plovila odnosno servisiranje plovnih objekata i omogućavanja davanja istih u koncesiju.

DIO ČETVRTI – MORSKE LUKE

GLAVA I. – ZAJEDNIČKE ODREDBE

Od članka 123. do članka 130.

U ovom dijelu definiraju se morske luke, razvrstavaju se sukladno namjeni i značaju, te obvezuje Vlada Republike Hrvatske donijeti Strateški plan upravljanja i razvoja morskih luka u Republici Hrvatskoj, kao osnovni dokument kojim se dugoročno određuju nacionalni interesi razvoja i upravljanja lukama u Republici Hrvatskoj, a na temelju kojega Ministarstvo donosi akcijski plan provedbe u desetogodišnjem razdoblju.

GLAVA II. – LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET

Od članka 131. do članka 145.

U ovom dijelu definiraju se luke otvorene za javni promet, njihovo lučko područje, način određivanja lučkog područja istih luka, te temeljne odredbe o načinu korištenja i uporabe luka otvorenih za javni promet.

U ovom dijelu definiraju se i lučke djelatnosti kao i postupak i nadležnost za dodjelu koncesije za obavljanje lučkih djelatnosti.

1. LUKE DRŽAVNOG ZNAČAJA

Od članka 146. do članka 158.

Definiraju se luke od državnog značaja koje se prema važećem Zakonu nazivaju lukama od osobitoga (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku, tijela lučke uprave i njihove nadležnosti, način određivanja lučkog područja, osnivač, poslovi lučke uprave i način financiranja.

2. LUKE REGIONALNOG I LOKALNOG ZNAČAJA

Od članka 159. do članka 177.

Definiraju se luke regionalnog i lokalnog značaja, koje se prema važećem Zakonu nazivaju lukama županijskog i lokalnog značaja, tijela lučke uprave i njihove nadležnosti, način određivanja lučkog područja, osnivač, poslovi lučke uprave i način financiranja.

Novina je u Zakonu da se u jedinicama područne (regionalne) samouprave osniva se jedna županijska lučka uprava, koja može imati ispostave.

11. LUČKE TARIFE

Od članka 178. do članka 189.

Definiraju se lučke tarife i način njihove objave. Iste se kao i prema važećem Zakonu dijele na lučke pristojbe, koje su prihod lučke uprave i lučke naknade koje korisnici usluga plaćaju koncesionaru za usluge koje im koncesionari stvarno isporuče.

Detaljno se definiraju vrste lučkih pristojbi, način njihovog donošenja, način ograničenja njihove visine, te se propisuje kako se lučke pristojbe plaćaju se na temelju naloga za plaćanje lučke pristojbe, koji je ovršna isprava.

U odnosu na lučke tarife propisuje se, kao i u važećem Zakonu da iste donosi koncesionar samostalno, posebno za svaku od lučkih djelatnosti koje su predmet koncesije, a da najviše iznose lučkih naknada utvrđuje nadležna lučka uprava.

GLAVA III – LUKE POSEBNE NAMJENE

Od članka 190. do članka 201.

Definira se pojam luke posebne namjene, kojom, kao i u važećem Zakonu, upravlja koncesionar. Također, propisane i definirane su vrste luka posebne namjene. Propisuju se također, osnovne odredbe o potkoncesiji i podugovaranju u lukama posebne namjene, te način prestanka koncesije.

U odnosu na sportske luke uvedene su određene novine, budući da su se u praksi pojavljivale razne nepravilnosti u radu istih. Tako se koncesija za sportsku luku daje na zahtjev pravnim osobama u sustavu sporta, neovisno o njihovom organizacijskom obliku koji se bave sportovima na ili u moru i koji imaju aktivne natjecatelje u najmanje tri uzrastne kategorije. Nadalje, zadužuje se koncesionar je dužan označiti na geodetskoj podlozi izrađenoj u mjerilu 1:200 sportski odnosno komunalni i /ili nautički dio sportske luke, te eventualne prostore za uslužne djelatnosti, te se na komunalni i/ili nautički dio primjenjuju se sve odredbe ovog Zakona u kojima su takvi dijelovi luke uređeni u sustavu javnih luka. Također, obvezuje se koncesionar voditi odvojene poslovne knjige u odnosu na sportski dio luke od preostalog dijela luke.

GLAVA IV – RED U LUCI

Od članka 202. do članka 207.

Definira se red u luci i tijelo nadležno za održavanje istoga.

Novina je da se u lukama otvorenim za javni promet uvode lučki redari koji nadziru provedbu lučkog reda, a koje postavlja nadležna lučka uprava. Definirane su nadležnosti lučkih redara: rješenjem narediti fizičkim i pravnim osobama poduzimanje radnje u svrhu održavanja lučkog reda, rješenjem narediti osobi koja onečišćuje more ili taloži otpatke da odmah prekine onečišćenje ili ukloni otpatke, predložiti podnošenje zahtjeva za pokretanjem prekršajnog postupka, predložiti izdavanje obaveznog prekršajnog naloga i naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta, te da se na rješenja lučkih redara može se izjaviti žalba ravnatelju nadležne lučke uprave.

Red u lukama posebne namjene, kao i prema važećem Zakonu, dužan je održavati koncesionar.

Nadalje, zadužuju se lučka uprava i koncesionari, odnosno ovlaštenici odobrenja u lukama posebne namjene, opremiti luku odgovarajućim uređajima za rukovanje i prihvata krutog i tekućeg otpada, ostatke tereta s broda, zauljenih voda i fekalija kako su definirane odredbama MARPOL konvencije 73/78 s izmjenama i dopunama.

Novina je, također, da se objekti za opskrbu plovnih objekata gorivom mogu izgraditi samo u lukama otvorenim za javni promet i lukama posebne namjene.

DIO V – NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Od članka 208. do članka 228.

Nadzor nad provedbom Zakona ostvaruje se kao upravni nadzor i inspekcijski nadzor, a novina je zasebno propisivanje nadzora izvršenja obveza preuzetih ugovorom o koncesiji, koji provodi davatelj koncesije i Agencija, a nad izvršenjem obveza preuzetih ugovorom o koncesiji ministarstvo nadležno za financije. Također, obvezuju se županija, odnosno veliki grad, kao davatelji koncesije, da osnuju Povjerenstvo za praćenje izvršavanja obveza iz ugovora o koncesiji, koje se može osnovati za nadzor nad izvršenjem obveza više koncesija istog ili sličnog predmeta koncesije.

Odredbe o upravnom i inspekcijskom nadzoru nisu se značajno mijenjale u odnosu na važeći Zakon.

DIO VI. – PREKRŠAJI

Od članka 229. do članka 323.

Propisuju se prekršaji na pomorskom dobru i raspon iznosa novčanih kazni.

DIO VII. – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Od članka 229. do članka 249.

Uređuje se pitanje upisanog prava vlasništva na pomorskom dobru, pitanje prava na izvlaštenje i način brisanja prava vlasništva i upisa pomorskog dobra.

Uređuje se pitanje upisa prava vlasništva koje potječe od nekadašnjega prava upravljanja ili korištenja i raspolaganja na stvari u društvenom vlasništvu u korist pravnih osoba na nekretninama koje su u vrijeme njihove pretvorbe ili pretvorbe njihova pravnog prednika bile pomorsko dobro.

Propisuje se da granice pomorskog dobra utvrđene prije stupanja na snagu ovog Zakona ostaju na snazi, a da će se svi postupci utvrđivanja granica pomorskog dobra započeti prije stupanja na snagu Zakona završiti sukladno odredbama novog Zakona, a sve radi ubrzanja postupka.

Nadalje, uređuje se pitanje postojećih koncesija i koncesijska odobrenja na pomorskom dobru i postupaka u tijeku.

Definira se privremeno korištenje pomorskog dobra, te pravni status luka otvorenih za javni promet i njihova podjela sukladno novoj nomenklaturi, kao i prijelazno razdoblje u odnosu na one jedinice regionalne samouprave u kojima je osnovano više od jedne županijske lučke uprave.

Nadalje navode se podzakonski propisi koje je temeljem Zakona dužna donijeti Vlada Republike Hrvatske i ministar, ta dan stupanja Zakona na snagu.